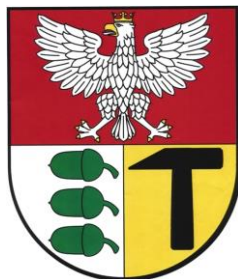

MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA
DLA TERENÓW POŁOŻONYCH W REJONIE OSIEDLA
MŁODYCH HUTNIKÓW I WYGIEŁZOWA**

**PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWANIA, STUDIÓW,
USŁUG I REALIZACJI SPÓŁKA Z O.O.**

40-036 KATOWICE, ul. Wita Stwosza 6/lok.7,

tel./fax. (0 32) 206 52 69

KRS 0000121817

NIP 634-012-90-90

Sąd Rejonowy dla Katowic, Wydział VIII Gospodarczo - Rejestrowy

Kapitał spółki: 50.310,00 zł

Konto bankowe: ING B.Śl. VII O/K-ce 51 1050 1214 1000 0007 0000 9293

e-mail: terplan@terplan.com.pl

www.terplan.com.pl

ZAMAWIAJĄCY: MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA

UMOWA NR: ZP.WUA.272.36.2020 z DNIA 15 PAŹDZIERNIKA 2020 R.

Opracowanie prognozy

dr Kinga Mazurek-Matuszewska

SPIS TREŚCI

1	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	4
1.1	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	4
1.2	CEL OPRACOWANIA	5
1.3	PRZEDMIOT I ZAKRES PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	5
1.4	METODY SPORZĄDZANIA OPRACOWANIA	7
2	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	9
2.1	OBSZAR OBJĘTY OPRACOWANIEM, LOKALIZACJA I AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE	9
2.2	AKTUALNIE OBOWIĄZUJĄCE USTALENIA PLANISTYCZNE	10
2.3	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANYCH ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH	12
2.4	POWIĄZANIA PROJEKTOWANEJ ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI ..	15
3	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU (OKREŚLENIE, ANALIZA, OCENA).....	17
3.1	ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I SPOŁECZNO-GOSPODARCZE	17
3.1.1.	<i>Położenie geograficzne</i>	<i>17</i>
3.1.2.	<i>Warunki klimatyczne.....</i>	<i>17</i>
3.1.3.	<i>Ukształtowanie terenu</i>	<i>22</i>
3.1.4.	<i>Warunki geologiczne.....</i>	<i>26</i>
3.1.5.	<i>Warunki hydrograficzne.....</i>	<i>30</i>
3.1.6.	<i>Warunki hydrogeologiczne</i>	<i>31</i>
3.1.7.	<i>Warunki glebowo-rolnicze</i>	<i>33</i>
3.1.8.	<i>Warunki przyrodniczo-krajobrazowe</i>	<i>33</i>
3.1.9.	<i>Biosfera</i>	<i>33</i>
3.1.10.	<i>Ochrona przyrody i korytarze ekologiczne</i>	<i>35</i>
3.1.11.	<i>Dziedzictwo kulturowe</i>	<i>36</i>
3.2	OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	36
4	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	36
5	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	37
5.1	ZAGROŻENIE JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO ORAZ ZAGROŻENIE TOPOKLIMATU	37
5.1.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń	38
5.1.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	39
5.2	ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ HAŁASU	40
5.2.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń	42
5.2.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	42
5.3	ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA WIBRACJAMI	44
5.3.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń	44
5.3.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	44
5.4	ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA EMISJĄ NIEJONIZUJĄCEGO PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO	45
5.4.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń	46
5.4.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	46
5.5	ZAGROŻENIE POWIERZCHNI ZIEMI I POKRYWY GLEBOWEJ	47
5.5.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń	47
5.5.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	48
5.6	EMISJA ODPADÓW	49

5.6.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	49
5.6.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	50
5.7 EMISJA ŚCIEKÓW.....	51
5.7.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	51
5.7.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	51
5.8 ZAGROŻENIE WYNIKAJĄCE Z EKSPLOATACJI KOPALIN	53
5.8.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	53
5.8.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	53
5.9 ZAGROŻENIA WÓD POWIERZCHNIOWYCH	54
5.9.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	55
5.9.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	55
5.10 ZAGROŻENIA WÓD PODZIEMNYCH	57
5.10.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	57
5.10.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	58
5.11 ZAGROŻENIE PRZYRODY I KRAJOBRAZU	59
5.11.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń	60
5.11.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	61
5.12 ZAGROŻENIA OBSZARU NATURA 2000.....	62
5.13 ZAGROŻENIA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO.....	62
5.14 ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA NIEBEZPIECZNYCH AWARII	62
6 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKO-, ŚREDNIO- I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA CAŁOKSZTAŁT ŚRODOWISKA OBSZARU ORAZ OBSZARY NATURA 2000.....	63
7 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	65
7.1 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	65
7.2 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	66
8 OCENA MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ DOKUMENTU.....	67
9 METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	67
10 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	68
11 ŹRÓDŁA INFORMACJI	72

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Lokalizacja obszaru objętego planem na tle obrębów ewidencyjnych (według danych BDOT, stan na listopad 2020 r.).....	9
Rysunek 2. Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.....	11
Rysunek 3. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, styczeń 2021 r.	14
Rysunek 4. Legenda do obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	15
Rysunek 5. Wyrys z obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	16
Rysunek 6. Średnie temperatury i opady dla Miasta Dąbrowa Górnicza	18
Rysunek 7. Róża wiatrów dla Miasta Dąbrowa Górnicza.....	19
Rysunek 8. Topoklimaty przedmiotowego obszaru.....	22
Rysunek 9. Budowa geologiczna terenu opracowania – bez czwartorzędu oraz złoża surowców (zaktualizowane wg danych PIG, stan na 23.11.2020 r.)	28
Rysunek 10. Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne (zaktualizowane wg danych PIG, stan na 23.11.2020 r.).....	30

SPIS TABEL

Tabela 1. Charakterystyka typów oddziaływań	64
---	----

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1 Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
z dnia 27 listopada 2020 r. (znak pisma WOOŚ.411.167.2020.MM)

Załącznik 2 Pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej
z dnia 26 listopada 2020 r. (znak pisma NS/ZNS/522.440.6649.13/2020)

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH

Rysunek 1. Mapa prognozy oddziaływania na środowisko, 1:2 000

1 Charakterystyka projektowanego dokumentu

1.1 Podstawa prawna opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko i zdrowie ludzi rozwiązań przyjętych w Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa.

Opracowanie uwzględnia regulacje wynikające z następujących ustaw wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do nich:

- 1) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.);
- 2) Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1219);
- 3) Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55);
- 4) Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1463);
- 5) Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (t. j. Dz. U. 2017 poz. 1161 z późn. zm.);
- 6) Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.);
- 7) Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1064 z późn. zm.);
- 8) Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (t. j. Dz. U. 2020 poz. 282 z późn. zm.);
- 9) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. 2014 poz. 112);
- 10) Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2020 poz. 258);
- 11) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839);
- 12) Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. 2012 poz. 463);
- 13) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409);
- 14) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408);
- 15) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183 z późn. zm.);
- 16) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2016 poz. 1911 z późn. zm.);
- 17) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (t. j. Dz. U. 2016 poz. 1967);
- 18) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 797 z późn. zm.).

Ustawy te dały podstawę do wydania szeregu dalszych rozporządzeń oraz podejmowania na ich podstawie uchwał w sprawie tworzenia typów obszarów i obiektów, wprowadzenia ochrony organizmów żywych oraz bezpieczeństwa ludności. Stanowią one również podstawę do konstrukcji dokumentów

planistycznych, m.in. planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

1.2 Cel opracowania

Celem prognozy jest analiza środowiska i identyfikacja zagrożeń oraz potencjalnych konfliktów (przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko), wskazanie zmian w środowisku mogących zajść w trakcie realizacji i po wdrożeniu projektu Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa. Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje teren gminy o powierzchni 2,56 km² (tj. 255,8 ha).

1.3 Przedmiot i zakres projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Wymagania dotyczące zakresu merytorycznego prognozy zostały określone w art. 51 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2020 poz. 283) a także w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 27 listopada 2020 r. (znak pisma WOOŚ.411.167.2020.MM) oraz w piśmie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej z dnia 26 listopada 2020 r. (znak pisma NS/ZNS/522.440.6649.13/2020).

W związku z uzgodnieniami wskazanymi przez powyższe instytucje, prognoza analizuje, ocenia i uwzględnia:

- zgodność ustaleń projektu Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z wnioskami wynikającymi z opracowania ekofizjograficznego,
- charakteryzuje teren, na którym zmieni się sposób zagospodarowania z wskazaniem czy w jego granicach występują gatunki zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową,
- wpływ realizacji ustaleń Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na wartości przyrodnicze, pod kątem zachowania terenów czynnych przyrodniczo oraz na możliwości utrzymania lub poprawy systemu terenów zieleni w miejscowości,
- możliwości wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem zmiany dotychczasowego przeznaczenia przedmiotowych terenów,
- propozycje dotyczące minimalizowania i ograniczania przewidywanych skutków realizacji ustaleń Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze i krajobraz,
- opis siedlisk przyrodniczych, zbiorowisk roślinnych i gatunków roślin, zwierząt oraz grzybów, występujących na terenach, na których zmieni się sposób zagospodarowania, oparty na rozpoznaniu terenowym lub na podstawie rzetelnego opracowania ekofizjograficznego oraz na podstawie innych dostępnych, aktualnych źródeł,
- wpływ na ewentualną zmianę terenów zadrzewionych lub zakrzewionych, na inne cele, na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, w tym zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz czy nie skutkować to będzie obniżeniem walorów krajobrazowych oraz estetycznych, a także zachwianiem równowagi ekologicznej w obrębie tego obszaru i jego otoczenia,
- analizę i ocenę oddziaływania realizacji ustaleń dokumentu w zakresie możliwości naruszenia zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów, określonych w rozporządzeniach Ministra Środowiska: z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony

gatunkowej zwierząt, z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,

- analizę i ocenę wpływu na środowisko realizacji ustaleń dokumentu w zakresie: gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, hałasu,
- wpływ planowanego przeznaczenia terenów na obszary sąsiednie, w szczególności na tereny podlegające ochronie akustycznej,
- wzajemne oddziaływanie pomiędzy terenami o różnych funkcjach z uwzględnieniem terenów sąsiadujących, znajdujących się poza granicami opracowania,
- wyniki analizy kumulowanych oddziaływań na środowisko, wynikających z obecnego i planowanego zagospodarowania terenów, których przedmiotowy dokument dotyczy, jak i sposobu użytkowania obszarów przyległych.

Sporządzony dokument spełnia wymogi zawarte w art. 51 art. oraz art. 52 ust. 1 i 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2020 poz. 283) dotyczące warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- informacje o możliwych skutkach realizacji Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

W związku z nowelizacją ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera oświadczenie autora o spełnianiu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy.

Prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz

pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- ocenę stanu i funkcjonowania środowiska, odporności na degradację i zdolności do regeneracji środowiska przy realizacji ustaleń zawartych w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa oraz zmian w środowisku przy braku ich realizacji,
- skutki wynikające z realizacji ustaleń Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa dla środowiska, krajobrazu czy ekosystemów,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
- wyniki analiz i ocen w formie opisowej oraz kartograficznej w zakresie odpowiedniej do skali, w jakiej sporządzono rysunek Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa.

Prognoza oddziaływania na środowisko dostosowana jest do zakresu i stopnia szczegółowości Zmiany miejscowego planu. Do opracowania załączono streszczenie w języku niespecjalistycznym.

1.4 Metody sporządzania opracowania

Punktem wyjścia dla określenia wpływu realizacji Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa na środowisko przyrodnicze jest rozpoznanie stanu jego zasobów biotycznych i abiotycznych na podstawie dostępnych materiałów, w szczególności opracowania ekofizjograficznego.

Analizę i ocenę środowiska naturalnego przeprowadzono na podstawie dostępnych materiałów (archiwalne opracowania studialne, materiały kartograficzne oraz dane uzyskane w trakcie inwentaryzacji terenowej) i opracowań, w szczególności opracowań ekofizjograficznych:

- Opracowanie ekofizjograficzne Miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa, 2010 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne Miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa- aktualizacja opracowania, 2020 r.

Obie przytoczone pozycje mają istotne znaczenie, ponieważ opracowywana prognoza oddziaływania na środowisko projektu Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa powinna być z nimi spójna i kompatybilna. Opis środowiska przyrodniczego, uwarunkowań fizycznogeograficznych i społeczno-gospodarczych jest przytoczony za treścią powyższych opracowań.

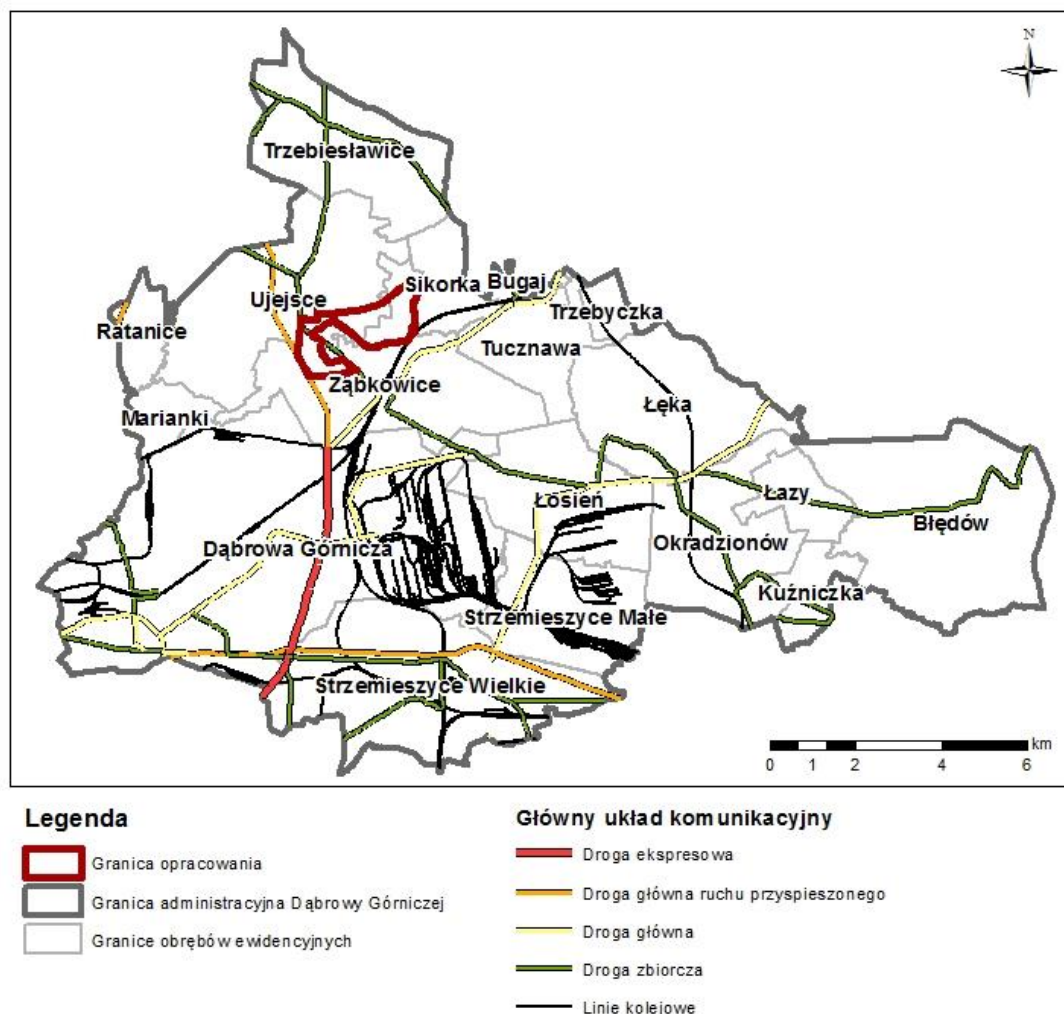
W trakcie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko zastosowano metody opisowe, porównawcze, analityczne i waloryzacyjne. W zakresie opisu stanu środowiska posłużono się metodami analitycznymi, natomiast w zakresie prognozowania oddziaływania na środowisko na etapie realizacji zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano prognozowanie przez analogię, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnym zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach. Zaznacza się, że aktualnie brak formalnie obowiązującego i znormalizowanego nazewnictwa.

Załącznikiem do prognozy jest mapa, na której wskazano ustalenia Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa o przewidywanych pozytywnych i negatywnych skutkach oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, a także przedstawiono najważniejsze zapisy zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ograniczające negatywne skutki realizacji ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko. Daje to podstawę do scharakteryzowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego oraz sformułowania wskazań dotyczących ochrony środowiska przed negatywnymi skutkami zmiany przeznaczenia terenu. W prognozie oceniono potencjalny wpływ ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na jakość środowiska przyrodniczego, a także poddano ocenie wielkość i charakter tego wpływu. Prognozę uzupełniono o sformułowane wnioski i zalecenia. Zróżnicowanie przestrzenne uwarunkowań środowiska przyrodniczego przedstawiono także na mapach tematycznych i rysunkach uzupełniających tekst niniejszego opracowania.

2 Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1 Obszar objęty opracowaniem, lokalizacja i aktualne zagospodarowanie

Pod względem administracyjnym obszar położony jest w północnej części miasta Dąbrowa Górnicza, na terenie powiatu dąbrowskiego. Teren opracowania położony jest na terenie dzielnic Ujejsce i Ząbkowice.

Rysunek 1. Lokalizacja obszaru objętego planem na tle obrębów ewidencyjnych (według danych BDOT, stan na listopad 2020 r.)

Miasto Dąbrowa Górnicza zajmuje powierzchnię 188,4 km², a zamieszkuje ją około 119373 osób. Wewnętrzny podział administracyjny Dąbrowy Górniczej wyróżnia 20 dzielnic: Antoniów, Błędów, Bugaj, Gołonóg, Korzeniec, Łęka, Łęknice, Łosień, Mydlice, Okradzionów, Piekło, Ratanice, Reden, Sikorka, Strzemieszyce Małe, Strzemieszyce Wielkie, Trzebiesławice, Tucznawa, Ujejsce, Ząbkowice.

Powierzchnia terenu opracowania wynosi 2,56 km² (tj. 255,8 ha), co stanowi 1,36% powierzchni całego miasta Dąbrowa Górnicza.

Wygięłzów jest częścią składową dzielnicy Ząbkowice. We wschodniej i południowej części Wygięłzowa teren jest zabudowany domami jednorodzinnymi z elementami wiejskimi. Natomiast w zachodniej części dominuje budownictwo wielorodzinne. Początkowo były to hotele robotnicze dla budowniczych huty „Katowice”, obecnie przekształcono je w bloki mieszkalne i zasiedlono stałymi

mieszkańcami. Niegdyś była to osada czysto rolnicza, położona na prawym brzegu rzeki Trzebyczki, w pobliżu linii kolejowej Katowice – Warszawa.

Ujejsce to dzielnica przyłączona do Dąbrowy Górniczej w 1977 roku. Liczba mieszkańców w marcu 2004 roku wynosiła 2015 osób. Powierzchnia zajmowana przez dzielnicę to 1537 ha. W starej części dzielnicy występuje zabudowa typowo wiejska.

2.2 Aktualnie obowiązujące ustalenia planistyczne

W obszarze, dla którego sporządza się Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa obowiązuje Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa (Uchwała nr XXIII/454/13 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 30 stycznia 2013 r.).

Ustalenia w/w planu w ujęciu syntetycznym to:

- MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- PU - teren obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług,
- UO - teren zabudowy usługowej oświaty,
- U - teren zabudowy usługowej użyteczności publicznej,
- US - tereny usług sportu i rekreacji,
- R - tereny rolnicze,
- ER - tereny rolnicze wyłączone z zabudowy,
- ZL - tereny lasów,
- E - tereny infrastruktury technicznej elektroenergetyki,
- W - tereny infrastruktury technicznej wodociągów,
- C - teren infrastruktury technicznej ciepłownictwa,
- IT - teren infrastruktury technicznej gazu i kanalizacji,
- KDZ - tereny dróg publicznych klasy ulicy zbiorczej,
- KDL - tereny dróg publicznych klasy ulicy lokalnej,
- KDD - tereny dróg publicznych klasy ulicy dojazdowej,
- KDW - tereny dróg wewnętrznych,
- KX - teren ciągu pieszego.

2.3 Charakterystyka projektowanych zamierzeń planistycznych

Sporządzana Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa ma na celu uporządkowanie i zaktualizowanie zapisów w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W uchwale XXIII/454/13 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 30 stycznia 2013r., w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z dnia 26 lutego 2013r., poz. 1854) wprowadza się następujące zmiany:

- w §1 w ust. 3 pkt 1 wyraz „20” zastępuje się wyrazem „30”;
- w §1 w ust. 3 w pkt 3 po wyrazie „ciśnienia” skreśla się wyraz „ze strefą kontrolowaną”;
- w §1 w ust. 3 pkt 13 otrzymuje brzmienie „13) strefa kontrolowana gazociągów”;
- w §1 w ust. 3 po pkt 14 dodaje się pkt 15 w brzmieniu „15) projektowany gazociąg relacji Tworóg-Tworzeń DN1000”;
- w §2 ust. 3 pkt 3 wyraz „kV” zastępuje się wyrazem „kW”;
- w §6 w ust. 3 dodaje się pkt 12 w brzmieniu „wysokość sieci i urządzeń infrastruktury technicznej elektroenergetyki: do 40m.”;
- w §12 po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu „5. Wysokość sieci i urządzeń infrastruktury: do 40m.”;
- w §14 w ust. 3 w pkt 3 wyraz „20 m” zastępuje się wyrazem „40 m.”;
- w §15 w ust. 1 w pkt 2 po lit. e dodaje się nową lit. f w brzmieniu „f) napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV”;
- w §18 ust. 1 otrzymuje brzmienie „1. W zakresie wskazanej na rysunku planu strefy kontrolowanej dla gazociągów wysokiego ciśnienia obowiązują zasady zagospodarowania zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie”;
- w §22 w ust. 1 wyraz „8KDD1/2” zastępuje się wyrazem „9KDD1/2”;
- w §22 w ust. 1 po pkt 8 dodaje się pkt 9 w brzmieniu „9) 9KDD1/2 - 10,0 m zakończona placem do zawracania 16,0m x10,0m”;
- w §23 w ust. 1 wyraz „11KDW” zastępuje się wyrazem „9KDW”;
- w §23 w ust. 1 w pkt 8 wyraz „10,0 m” zastępuje się wyrazem „6,0 m”;
- w §23 w ust. 1 skreśla się pkt 9;
- w §23 w ust. 2 w pkt 10 wyraz „10KDW” zastępuje się wyrazem „9KDW”;
- w §23 w ust. 1 skreśla się pkt 11;
- w §28 po pkt 3 dodaje się pkt 4 w brzmieniu „4) dopuszcza się rozbudowę, przebudowę i budowę nowych sieci gazowych średniego i wysokiego ciśnienia, w tym gazociągu relacji Tworóg-Tworzeń DN1000”;
- w §29 po pkt 7 dodaje się pkt 8 w brzmieniu „8) dopuszcza się rozbudowę, przebudowę i budowę nowych elementów stacyjnych i liniowych wysokiego napięcia, w tym projektowanej napowietrznej linii elektroenergetycznej 110kV relacji Wygięłzów – Tucznowa.”.

Ponadto następuje zmiana załącznika nr 1 o nazwie „Rysunek planu” w skali 1:2000, będący częścią graficzną ustaleń planu, w zakresie określonym w załączniku nr 1, do niniejszej uchwały – Rysunku zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa, będącego częścią graficzną ustaleń zmiany planu, w skali 1:2000, a także dodaje się załącznik nr 2a - Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej o sposobie

rozpatrzenia nieuwzględnionych uwag do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

Zmiany wprowadzone w zakresie korekt granic bądź zmian przeznaczeń są nieznaczne. Zaznacza się, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych. Wszystkie zmiany zostały przedstawione w sposób czytelny na Rysunku prognozy oddziaływania na środowisko, który jest dołączony do niniejszego opracowania. Nie wprowadza się modyfikacji w charakterze obszarów (tzn. nie wprowadza się zmian w opisie danej kategorii przeznaczenia terenu bądź zmiany te są nieznaczne i nie wpływają na funkcjonowanie obszaru objętego Zmianą planu), nazewnictwie obszarów, jak i formie oznaczeń graficznych.

2.4 Powiązania projektowanej Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami

Na obszarze Miasta Dąbrowa Górnicza obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza II edycja przyjęte uchwałą Nr XXIII/374/08 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 30 stycznia 2009 r. wraz ze zmianą wprowadzoną Uchwałą nr XXXIII/706/2017 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 22 listopada 2017 r.

Rysunek 4. Legenda do obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

16

3 Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (określenie, analiza, ocena)

3.1 Środowisko przyrodnicze i społeczno-gospodarcze

Zamieszczony poniżej opis środowiska przyrodniczego i społeczno-gospodarczego oparty jest na treści:

- Opracowania ekofizjograficzne Miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa, 2010 r.,
- Opracowania ekofizjograficzne Miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa- aktualizacja opracowania, 2020 r.

3.1.1. Położenie geograficzne

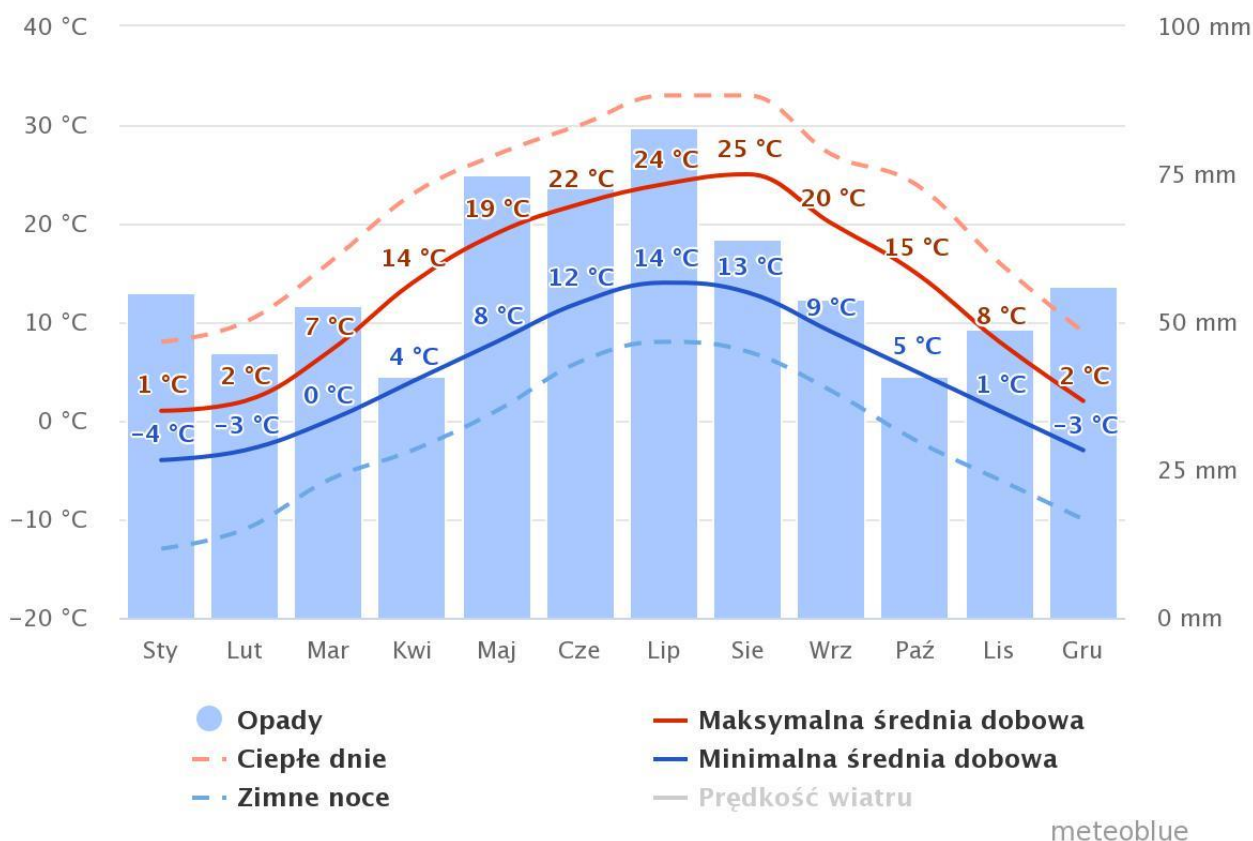
Pod względem fizycznogeograficznym (Kondracki, 1994) teren opracowania znajduje się w podprovincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), w makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w obrębie mezoregionów: Garb Tarnogórski (341.12) (północna część) i Wyżyna Katowicka (341.13) (południowa część).

3.1.2. Warunki klimatyczne

Według klasyfikacji klimatyczno-rolniczej opracowanej przez R. Gumińskiego (1948), obszar Dąbrowy Górniczej należy zaliczyć do dzielnicy XV (częstochowsko-kieleckiej). Jest on położony w południowej części tej dzielnicy. Dzielnice XV charakteryzują następujące parametry:

1) średnia temperatura stycznia	- 2,0-3,0°C,
2) średnia temperatura lipca	- około 17°C,
3) średnia temperatura roczna	- 7-8°C,
4) ilość dni z przymrozkami	112-130,
5) ilość dni mroźnych	- 20-40,
6) ostatnie wiosenne przymrozki	- koniec kwietnia – początek maja,
7) czas zalegania pokrywy śnieżnej	- 60-80 dni,
8) okres wegetacyjny	- 200-210 dni,
9) roczna suma opadów atmosferycznych	- 700-750 mm,
10) przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie o prędkościach średnich 3-4 m s ⁻¹ .	

Charakterystyki stosunków opadowych na tym obszarze dokonano w oparciu o dane pomiarowe IMGW dla posterunku opadowego Ząbkowice w wieloleciu 1961-2000.

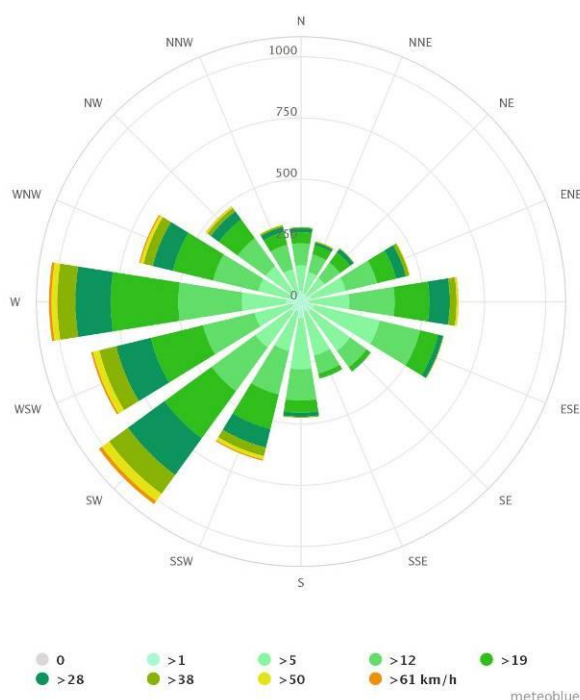

Rysunek 6. Średnie temperatury i opady dla Miasta Dąbrowa Górnicza

(źródło: <https://www.meteoblue.com/>)

W analizowanym wieloleciu 1961-2000 średnia roczna suma opadów wynosiła 734 mm. Średnie roczne sumy opadów wynosiły od 492 mm w roku najsuchszym (1984) do 1098 mm w roku najbardziej wilgotnym (1974). Najwyższa średnia miesięczna suma opadów w Ząbkowicach notowana jest w lipcu (104 mm). Najniższa suma opadów przypada na luty i wynosi 37 mm.

Warunki anemologiczne, szczególnie istotne dla przewietrzania obszaru i stanu sanitarnego powietrza (przemieszczanie i usuwanie zanieczyszczeń), są uzależnione od kierunku napływu głównych mas powietrza oraz modyfikowane przez rozkład zasadniczych elementów orograficznych w analizowanym obszarze. Na obszarze Dąbrowy Górniczej (podobnie jak w całym regionie) dominują wiatry z sektora zachodniego (NW, W, SW) występujące przez ok. 45% dni w roku, o prędkościach średnich $3-4 \text{ m s}^{-1}$. Wiatry z sektora wschodniego (NE, E, SE) występują przez 38% dni w roku. Cisze stanowią około 17%.

Rysunek 7. Róża wiatrów dla Miasta Dąbrowa Górnicza
(źródło: <https://www.meteoblue.com/>)

Na terenie opracowania można wyróżnić osiem typów klimatów lokalnych, związanych z jednostkami morfologicznymi i strukturą użytkowania terenu:

A. Grupa powierzchni użytkowanych rolniczo o dobrym przewietrzaniu, słabym zakryciu gruntu, zmieniającym się z roku na rok składzie gatunkowym roślin (byliny jednoroczne) lub pokrytych niskimi trawami na łąkach trwałych.

1. Podgrupa powierzchni form wypukłych (z niewielkim stopniem niebezpieczeństwa wystąpienia przymrozków lokalnych pochodzenia radiacyjnego lub radiacyjno-adwekcyjnego).

1.1. Powierzchnie o względnie dużych wartościach wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem, wskutek konwekcji w nocy i względnie dużych wartościach całkowitego promieniowania słonecznego docierającego do powierzchni ziemi w dzień. Są to głównie zbocza o wystawie S (od SSE do SSW) wyniesione ponad dna dolin, o znacznym nachyleniu (ponad 5°).

1.2. Powierzchnie o względnie dużych wartościach wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem, wskutek konwekcji w nocy i przeciętnych wartościach całkowitego promieniowania słonecznego docierającego do powierzchni ziemi w dzień. Należą tu wszystkie nie zalesione formy wypukłe, z wyjątkiem zboczy N i S o nachyleniu przekraczającym 5°, a więc zbocza o pozostałych wystawach, tj. od NE do SE i od SW do NW, a następnie zbocza N i S o wystawie od SSE do SSW i od NNE do NNW, ale o nachyleniu nie przekraczającym 5°, a także niewielkie partie wierzchowinowe, na których ze względu na ich małą rozległość, nie ma warunków do tworzenia się warstwy zimnego powietrza w czasie pogodnych nocy.

1.3. Powierzchnie o względnie dużych wartościach wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem, wskutek konwekcji w nocy i o stosunkowo małych wartościach całkowitego promieniowania słonecznego docierającego do powierzchni ziemi w dzień. Są to głównie zbocza o wystawie N (od NNW do NNE) o nachyleniu ponad 5°.

2. Podgrupa powierzchni form płaskich poza dnami dolin.

2.1. Powierzchnie o przeciętnych wartościach wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem, wskutek konwekcji w nocy i o stosunkowo dużych wartościach wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem wskutek przewodzenia. Są to tereny płaskie, wyniesione ponad dna dolin, w tym także rozległe wierzchowiny; podłoże o dużej przewodności cieplnej, a więc o glebach nieporowatych (zwartych; np. ility, gliny) na ogół dobrze uwilgoconych; na terenach tych mogą się tworzyć w czasie pogodnych nocy przyziemne inwersje temperatury, jednakże znacznijszym jej spadkom przeciwdziała dopływ ciepła z głębszych warstw gleby.

2.2. Powierzchnie o przeciętnych wartościach wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem, wskutek konwekcji w nocy i przeciętnych wartościach wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem wskutek przewodzenia. Są to tereny płaskie lub o niewielkim nachyleniu (do 5°) wyniesione ponad dna dolin, o glebach średnio zwartych (gliny piaszczyste, mułki, ilaste lessy) bez zwartej szaty roślinnej, która by utrudniała dopływ ciepła z podłoża w czasie pogodnych nocy; małe prawdopodobieństwo wystąpienia przymrozków radiacyjnych (poza terenem opracowania).

2.3. Powierzchnie o przeciętnych wartościach składnika wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem, wskutek konwekcji w nocy i o stosunkowo małych wartościach wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem wskutek przewodzenia. Są to tereny płaskie, wyniesione ponad dna dolin, o podłożu cechującym się złym przewodnictwem ciepła, tj. o glebach porowatych i suchych (piaski, przesuszone torfy) lub o zwartej szacie roślinnej, utrudniającej dopływ ciepła z podłoża podczas pogodnych nocy (zasłonięcie gleby liśćmi ustawiającymi się poziomo). Powierzchnie te odznaczają się większym stopniem niebezpieczeństwa wystąpienia przymrozków radiacyjnych niż powierzchnie 2.1.

3. Podgrupa powierzchni form wklęsłych z częstymi inwersjami temperatury powietrza, narażonych w większym stopniu na niebezpieczeństwo przymrozków pochodzenia lokalnego.

3.1. Powierzchnie o względnie dużych wartościach wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem, wskutek konwekcji w nocy i stosunkowo dużych wartościach wymiany ciepła utajonego wskutek parowania w dzień. Są to rozległe, dobrze przewietrzane części szerokich den dolinnych pokryte roślinnością łąkową, gdzie w czasie pogodnych nocy tworzą się zastoiska zimnego powietrza, a więc narażone na niebezpieczeństwo wystąpienia przymrozków lokalnych typu radiacyjno-adwekcyjnego.

3.2. Powierzchnie o względnie małych wartościach wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem, wskutek konwekcji w nocy i o przeciętnych wartościach wymiany ciepła utajonego wskutek parowania. Są to wyżej położone części rozległych, szerokich den dolinnych o nieco niższym (głębiej niż 1 m) zwierciadle wody gruntowej, gdzie czynnikiem ograniczającym parowanie terenowe jest ilość wody będącej do jego dyspozycji.

3.3. Powierzchnie o względnie małych wartościach wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem, wskutek konwekcji w nocy i o stosunkowo małych wartościach wymiany ciepła utajonego wskutek parowania. Są to wszystkie drobne formy wklęsłe; gdzie w czasie pogodnych nocy tworzą się zastoiska zimnego powietrza wskutek lokalnej adwekcji. Czynnikiem ograniczającym parowanie terenowe jest tu przede wszystkim ilość energii jaką dysponują. Należą tu obok wąskich den dolinnych, obniżenia bezodpływowe, wąwozy, wcięcia, a także polany śródlądne.

B. Grupa powierzchni zadrzewionych (lasów), gdzie wskutek osłonięcia powierzchni granicznej przed wypromieniowaniem przez okap drzew występują stosunkowo niskie wartości promieniowania cieplnego

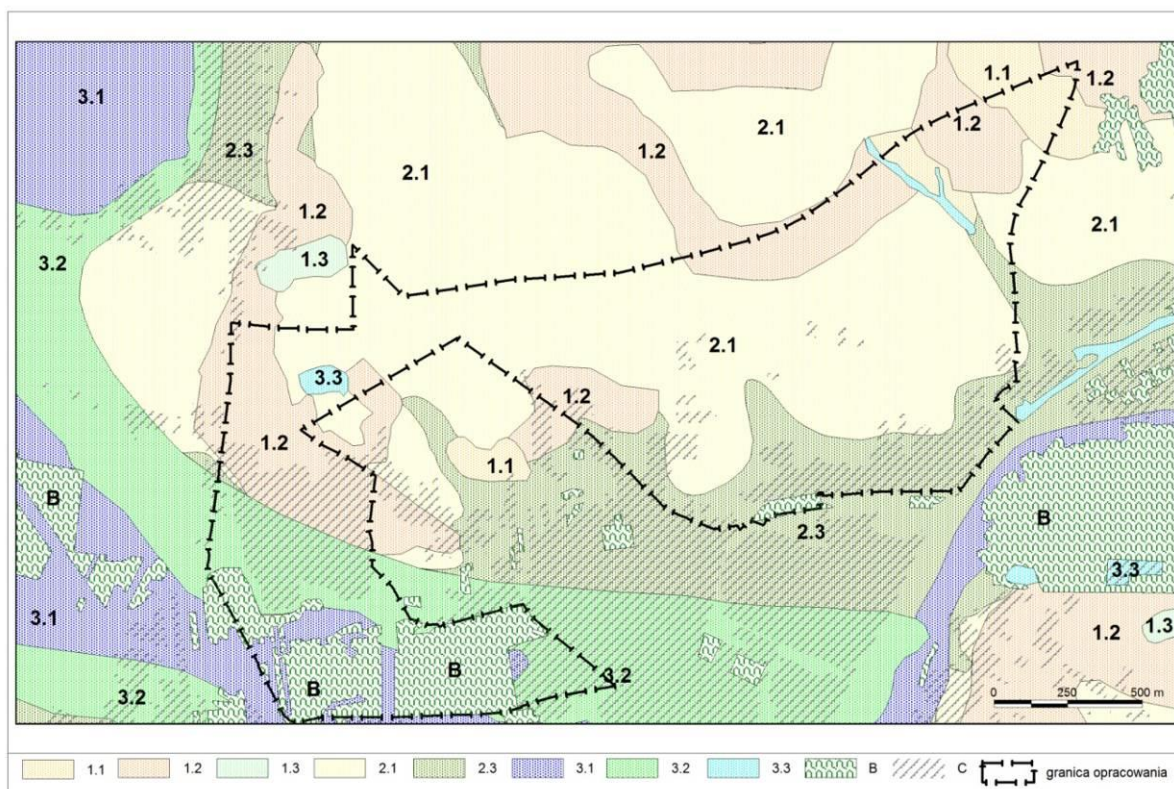
podłoża (wypromieniowania efektywnego) w zakresie długofalowym. Nocne spadki temperatury są znacznie mniejsze niż na powierzchniach sąsiednich (otwartych pól i łąk). Powierzchni leśnych nie klasyfikowano szczegółowo.

C. Grupa powierzchni pokrytych budynkami. W zależności od zwartości zabudowy w okresach grzewczych pojawia się dodatkowa ilość ciepła i zanieczyszczeń pochodzących z procesów spalania. Stosunkowo mało zwarty charakter zabudowy warunki przewietrzania podobne jak na terenach otaczających.

Na obszarze opracowania dominuje typ topoklimatów charakterystycznych dla obszarów płaskich lub o niewielkich nachyleniach położonych poza dnami dolin (2.1). Są to głównie obszary wierzchowinowe w obrębie garbów. Występowanie tego typu warunków topoklimatycznych jest uwarunkowane głównie litologią podłoża. Znaczny udział frakcji ilastej w osadach powoduje podwyższoną wilgotność podłoża, co z kolei wpływa na poprawę właściwości przewodzenia ciepła z głębszych warstw podłoża, nie dopuszcza do zbytniego jego wyziębienia, a brak zwartej pokrywy roślinnej umożliwia podgrzewanie dolnych warstw powietrza. Powoduje to zmniejszenie częstości występowania przymrozków w okresach wiosennych i jesiennych. Jest to grupa klimatów korzystnych zarówno dla upraw polowych, jak i zabudowy. Brak intensywnego urzeźbienia obszaru sprzyja dobremu przewietrzaniu terenu już przy bardzo słabych wiatrach.

Znaczne powierzchnie zajmują topoklimaty z grupy 1 zwłaszcza topoklimat 1.2. Zajmują one powierzchnię o znacznym nachyleniu, co uniemożliwia tworzenie się zastoisk zimnego powietrza, z uwagi na możliwość jego spływu w dół po stoku. Są to z reguły powierzchnie ciepłe na skutek dostarczania dodatkowych ilości energii słonecznej w dzień. Ekspozycja południowa tych obszarów powoduje nagrzewanie się powierzchni.

Na obszarach wiejskich mamy najczęściej do czynienia z zabudową rozproszoną, co nie pozwala na wyróżnienie topoklimatów charakterystycznych dla terenów zurbanizowanych. Obserwowany wpływ czynnika antropogenicznego wyraża się poprzez wzrost zanieczyszczeń powietrza pochodzących z indywidualnych palenisk domowych, zwłaszcza w okresach grzewczych. Częste jeszcze ogrzewanie mieszkań tanim węglem o niskiej jakości, a także nagminne palenie odpadów, powodują wzrost zanieczyszczeń powietrza w okresach zimowych. Widocznym tego obrazem jest zadymienie obszarów zabudowy jednorodzinnej zimą. Stąd warunki topoklimatyczne tych obszarów będą zależne od otoczenia i lokalizacji zabudowań. Topoklimat zabudowy zlokalizowanej w obszarach otwartych i suchych będzie korzystniejszy, ponieważ obszary te będą lepiej przewietrzane. Natomiast w obszarach położonych nisko i wilgotnych będzie dochodziło do łączenia się zanieczyszczeń z wilgocią zawartą w powietrzu i powstawania zjawiska smogu, które bardzo szkodliwie oddziałuje na organizmy żywe.

Rysunek 8. Topoklimaty przedmiotowego obszaru

(źródło: Opracowanie ekofizjograficzne Miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa, 2010 r.)

3.1.3. Ukształtowanie terenu

Wyżyna Katowicka (341.13) zajmuje centralną część Wyżyny Śląskiej. Zbudowana jest z węglonośnych skał karbońskich, na których zalegają dolomity i wapienie środkowego triasu, te same, które budują Garb Tarnogórski na północy, ale też wypowoj pojawiają się w południowej części tego mezoregionu. W obrębie Wyżyny Katowickiej możemy wyróżnić: Płaskowyż Bytomsko-Katowicki – zajmujący północną, zachodnią oraz centralną jej część, Zrąb Mikołowski – położony na południu oraz Wysoczyznę Dąbrowską i Kotlinę Mysłowicką – położone na wschodzie. Wyżyna Katowicka, to region najbardziej przekształcony przez człowieka, co uwiadcza się silnymi przeobrażeniami środowiska przyrodniczego, począwszy od rzeźby terenu (np. osiadanie terenu, zagłębienia, hałdy), a skończywszy na stosunkach wodnych (np. zanieczyszczenia wód, odprowadzanie do rzek wód kopalnianych).

Garb Tarnogórski (341.12) jest zbudowany z wapienia muszlowego z okresu środkowego triasu. Stąd nazywany jest również Progiem Środkowotriasowym. Składa się z kilku członów oddzielonych od siebie kotlinami i dolinami rzek. Średnie wysokości wahają się od 340 do 380 m n.p.m., a najwyższy punkt pod Twardowicami sięga 398 m n.p.m. Począwszy od zachodu wyróżnia się tu: Garb Laryszowski, Płaskowyż Tarnowicki, Kotlinę Józefki, Płaskowyż Twardowicki, Dolinę Czarnej Przemszy oraz Garb Ząbkowicki. Od strony północnej i wschodniej Garbu Tarnogórskiego wcinają się w niego kotlinowe obniżenia górnej Brynicy, Czarnej Przemszy, Mitręgi i górnej Białej Przemszy.

Analizowany obszar jest położony na granicy Garbu Ząbkowickiego i Wysoczyzny Dąbrowskiej.

Główne rysy rzeźby omawianego terenu zostały utworzone w paleogenie. Panował wtedy klimat tropikalny i subtropikalny, wilgotny i gorący, sprzyjający intensywnemu wietrzeniu chemicznemu i denudacji (Tyczyńska, 1957). Rozwijała się erozja wód okresowych oraz krasowienie skał wapiennych – powstała wówczas tzw. paleogeńska powierzchnia zrównania, która ścina skały różnego wieku, co pozwala przyjąć tezę o poligenicznym charakterze rzeźby. W wielu miejscach, gdzie występowały bardziej odporne na niszczenie skały, utworzyły się pagóry twardzielcowe, tworzące „wyspy” na rozległej powierzchni zrównania. Najszybciej ulegały niszczeniu skały mało odporne, jak: ility, margle i piaskowce. Na obszarach zbudowanych z takich skał powstawały szerokie obniżenia denudacyjne. Zarysowują się więc wklęsłe formy Kotliny Dąbrowskiej na zachodzie i Kotliny Mitręgi na wschodzie.

Pod koniec oligocenu oraz w miocenie dalszy rozwój paleogeńskiej powierzchni zrównania został przerwany przez ruchy tektoniczne związane z fałdowaniem Karpat.

W pierwszej fazie nastąpiło wydźwignięcie także wschodniej części Wyżyny Śląskiej. Spowodowało to wzmożenie erozji rzek i innych czynników niszczących. Zasadnicze jednak znaczenie dla rozwoju rzeźby regionu w miocenie miała faza ruchów tektonicznych związanych z orogenezą alpejską. Szytywna płyta antyklinorium śląsko-krakowskiego uległa spękaniu, a poszczególne jej części wypiętrzyły się lub zapadły. Uskoki mioceńskie odmłodziły w niektórych miejscach dawne struktury powstałe podczas orogenezy waryscyjskiej, w innych przecięły je poprzecznie (Gradziński, 1972). Do najważniejszych zdarzeń tektonicznych, jakie zaszły w paleogenie w północno-wschodniej części Wyżyny Śląskiej należy zaliczyć powstanie struktury monoklinalnej, która objęła wschodnią część Dąbrowy Górniczej, co umożliwiło rozwój rzeźby krawędziowej. Niszczenie paleogeńskiej powierzchni zrównania, ścinającej skały o różnej odporności, postępowało nierównomiernie: denudacja usuwała przede wszystkim skały mniej odporne. Wychodnie skał twardszych zostały wypreparowane w postaci szeregu krawędzi i progów (Klimaszewski, 1958). Rozwojowi rzeźby krawędziowej w miocenie i pliocenie sprzyjały także cykliczne zmiany klimatu na przemian suchego i wilgotnego (Tyczyńska, 1957). Na terenie Dąbrowy Górniczej rozwinął się wówczas próg strukturalny Garbu Żąbkowickiego. Na jego przedpolu pozostały ostańce denudacyjne w postaci wyraźnych wzgórz okrytych utworami triasowymi: wzgórze gołonoskie, wzgórza strzemieszyckie i niewielkie wzniesienie okryte utworami triasowymi w Łęknicach. Za wschodnim skłonem Garbu Żąbkowickiego została wypreparowana Kotlina Mitręgi, w której także widoczne są ostańce okryte z kolei utworami jurajskimi, m.in. wzgórze błędowskie.

W górnym pliocenie nastąpiło wydźwignięcie południowej Polski (w tym okolic Dąbrowy Górniczej), związane z rodąńską fazą ruchów górotwórczych, co ożywiło erozję i denudację. U schyłku pliocenu doliny rzeczne na obszarze Wyżyny Śląskiej były znacznie głębsze niż obecnie (Klimek, 1966). Nasilił się także proces krasowienia skał wapiennych spękanych w czasie ruchów tektonicznych (Zaręczny, 1894).

Można przyjąć, że u schyłku pliocenu główne rysy rzeźby Dąbrowy Górniczej były bardzo zbliżone do rzeźby współczesnej. W rzeźbie powierzchni podczwartorzędowej wyraźnie widoczna jest kopalna dolina Czarnej Przemszy biegnąca wzdłuż północno-zachodnich granic miasta z widocznymi bocznymi obniżeniami dolinnymi uchodzącymi z Garbu Żąbkowickiego: doliną Trzebyczki i obniżeniem trzebiesławickim.

Dalszy rozwój rzeźby związany jest z okresem czwartorzędowym, który przebiegał pod wpływem rozwijających się zlodowaceń i interglacjacji. Obszar Dąbrowy Górniczej został pokryty przez lądolód skandynawski tylko raz, podczas najstarszego zlodowacenia sanu (krakowskiego). Z tego okresu zachowały się niewielkie płyty glin pylastych, zalegających bezpośrednio na starszym podłożu, pod pokrywą osadów młodszych w rejonie Tworznia i Gołonoga. Powszechny brak osadów zlodowacenia sanu związany jest z silną denudacją jaka wystąpiła w interglacjale wielkim. Lądolód zlodowacenia odry (środkowopolskiego), według niektórych poglądów, objął swym zasięgiem tylko północną część Wyżyny Śląskiej, w tym także zachodnią część Dąbrowy Górniczej do Garbu Żąbkowickiego. Garb Żąbkowicki i tereny położone na wschód

były wolne od lodu i znalazły się w strefie oddziaływania ostrego klimatu peryglacjalnego, sprzyjającego silnemu wietrzeniu wapieni i dolomitów. Stoki i wierzchowiny wzniesień zostały okryte płaszczem zwietrzelin. Obniżeniami spływały wody proglacjalne i ekstraglacialne w kierunku Kotliny Biskupiego Boru, powodując częściowe zasypanie kopalnych dolin rzecznych. Stąd w zachodniej części miasta widoczne są duże płyty glin morenowych zalegające w rejonie: Staszica, Sulna, Redenu i wokół wzgórza gołonoskiego. Są to pozostałości znacznie większej pokrywy wyścielającej po zlodowaceniu odry dno Kotliny Dąbrowskiej. W sąsiedztwie tych utworów umiejscowione są piaszczysto-żwirowe utwory, także pochodzące z okresu zlodowacenia odry.

W czasie interglacjału eemskiego duże doliny rzeczne zostały w znacznym stopniu odpreparowane, a ich zbocza rozczłonkowane licznymi dolinkami bocznymi. Podczas zlodowacenia bałtyckiego region dąbrowski znalazł się ponownie w zasięgu klimatu peryglacjalnego. Wzniesienia były nadal odgrzebywane spod osadów pierwszego zlodowacenia, zaś stoki były niszczone przez procesy peryglacjalne – głównie wietrzenie

i soliflukcję. Wąwozy, parowy, wcioty itp. dolinki, utworzone w okresie międzylodowcowym, ulegały teraz przeobrażeniu przez spętywanie i soliflukcję, w dolinki nieckowate o łagodnych, zaokrąglonych kształtach. Erozja rzek wcinających się w osady denne doprowadziła do utworzenia w dolinach niskiej terasy bałtyckiej.

W chłodnych okresach późnego plejstocenu i wczesnego holocenu, gdy szata roślinna była bardzo uboga, następowało przewiewanie piasków i tworzenie pól wydmy na terenie Pustyni Błędowskiej i u stóp zachodniego zbocza Garbu Ząbkowickiego.

W holocenie panuje ogólna tendencja do niszczenia i wyprzątania pokryw osadów plejstoceniowych. W dolinach rzecznych utworzyła się niska terasa, uformowana w kilku stopniach, w wyniku płytkiego rozcięcia pokryw akumulacyjnych. Na stokach rozwinęła się sieć młodych dolin erozyjnych, jak: wąwozy, parowy i wcioty. Po wylesieniu stoków nastąpiły zmiany w typie i natężeniu procesów. Największą rolę na wylesionych stokach odgrywa denudacja gleb. Nastąpiło ożywienie płytkich ruchów masowych, jak zerwy i złaziska.

Obszar opracowania obejmuje kolejno od południa następujące jednostki geomorfologiczne Wyżyny Śląskiej: Kotlinę Przemszy (Kotlina Dąbrowska, na północy) i Próg Środkowotriasowy (Garb Ząbkowicki).

Kotlina Dąbrowska (część Kotliny Przemszy) została wypreparowana w mało odpornych iłowcach i piaszczystych karbońskich. Dno kotliny stanowi rozległa równina erozyjno-denudacyjna, którą urozmaicają tzw. góry Świadki: w Strzemieszycach, Gołonogu, Łęknicach, zbudowane z utworów triasowych. Podobnej genezy jest także niewielkie wzniesienie w Antoniowie (między ulicami Spacerową i Stawową) zbudowane ze zlepieńców permskich. W centralnej części Kotliny Dąbrowskiej, od Korzeńca do Podlesia, na powierzchni występują utwory karbońskie, natomiast pozostałą część dna wyścielają pozostałości utworów plejstoceniowych (gliny zwałowe, piaski i żwiry) o bardzo zróżnicowanej miąższości. Największe miąższości czwartorzędu występują w obrębie kopalnej doliny Czarnej Przemszy. Dno Kotliny Dąbrowskiej w obrębie miasta wykształcone jest na poziomie 260-300 m n.p.m. Natomiast ostańce denudacyjne osiągają wysokości: 325 m n.p.m. – Góra Bardowicza, 330 m n.p.m. – Wzgórze Gołonoskie, 285 m n.p.m. – Łęknice i Antoniów. Cechą charakterystyczną Kotliny Dąbrowskiej jest występowanie rozległych powierzchni terasowych zbudowanych z namulów i piasków rzecznych. Na terasie najwyższej (tzw. warciańskiej – stadiał warty zlodowacenia odry) u stóp kuesty Garbu Ząbkowickiego rozwinęły się duże pola piasków eolicznych, często uformowanych w wydmy. Niektóre z wydym, jako formy wędrujące, zostały przemieszczone poza obręb terasy. Wśród wydym występują często niecki deflacyjne. W zachodniej części kotliny, w związku z rozwojem na tym obszarze, osadnictwa, górnictwa i przemysłu, powstało stosunkowo dużo form pochodzenia antropogenicznego. Górnictwo przyczyniło się do powstania deformacji powierzchni w postaci

zapadlisk (deformacje nieciągłe) i osiadania powierzchni (deformacje ciągłe). Deformacje nieciągłe powstają przy płytkiej eksploatacji węgla kamiennego. Charakteryzują się one niewielką powierzchnią jednostkową powstałych zapadlisk i gwałtownymi załamaniem powierzchni topograficznej na krawędziach. Natomiast deformacje ciągłe powstają przy eksploatacji głębokiej, a ich cechą jest łagodne obniżenie powierzchni topograficznej.

W strefach płytkiego (przypowierzchniowego) występowania wychodni węgla kamiennego był on eksploatowany metodą odkrywkową lub szybikową. Z płytką eksploatacją węgla kamiennego na przełomie XIX i XX wieku związane jest istnienie starych wyrobisk podziemnych, zabezpieczanych przed zawałem stropu stemplami drewnianymi. Po tej eksploatacji pozostały pustki, które będą się odzwierciedlały na powierzchni w miarę butwienia drewnianych stempli i zapadania stropów. Jest to szczególnie groźne zjawisko dla infrastruktury i zabudowy kubaturowej. W wyniku eksploatacji zalegających w Kotlinie piasków i żwirów pozostały wyrobiska (Kuźnica Warężyńska, Pogorie), przekształcone częściowo w zbiorniki wodne (Pogoria I, II, III, IV). Znaczne powierzchnie zostały także wyrównane pod budownictwo miejskie i przemysłowe. Zdecydowanie największą powierzchnię płaską utworzono pod budowę huty „Katowice”. Eksploatacji surowców i ich przetwórstwu towarzyszy także powstawanie form wypukłych w postaci hałd i zwałowisk. Część tych hałd została już zrekultywowana lub zagospodarowana pod nową zabudowę.

Garb Ząbkowicki stanowi zachodnią część Progu Środkowotriasowego. Garb ten zbudowany jest z utworów wapienno-dolomitowych o zróżnicowanej odporności na niszczenie. Zachodnią krawędź garbu stanowi krawędź denudacyjna (kuesta), której wysokość dochodzi do 40 m ponad dnem Kotliny Dąbrowskiej. W poziomie 370-380 m zachowała się paleogeńska powierzchnia zrównania z charakterystycznymi zwieńczeniami w postaci wierzchołków najwyższych wzniesień w Dąbrowie Górniczej (Trzebiesławicka Góra, Bukowa Góra, Góra Bocianek, góra w Lesie Bienia, Góra Tomalówka). Powierzchnia i stoki garbu okryte są gruzowo-gliniastymi pokrywami zwietrzelinowymi, które u podnóży stoków często tworzą równiny akumulacji deluwialnej, powstałe w wyniku nagromadzenia gliniastych utworów zwietrzelinowych.

Wierzchowina garbu jest rozczłonkowana licznymi dolinami i nieckami erozyjnymi. Do ciekawszych form rozcinających powierzchnię garbu należy zaliczyć: przełomowe doliny Białej Przemszy koło Okradzionowa i Trzebyczki na odcinku Tucznawa – Ząbkowice. Rozcinające garb doliny erozyjne mają w większości założenia tektoniczne, co spowodowało rozwój w obrębie den dolinnych zjawisk krasowych, przejawiających się powstaniem rozległych podziemnych systemów krasowych. Obecnie stanowią one drogi migracji wód podziemnych, co powoduje zanik wód w korytach rzecznych (np. Trzebyczka w okolicach Tucznawy i Sikorki). W obrębie innych dolin także stwierdza się występowanie kopalnych form krasowych (suche dolinne obniżenie na wschód od Trzebiesławic). Formy te mogą występować także pod pokrywą utworów czwartorzędowych. Współcześnie zauważa się w ich obrębie powstawanie obniżeń w powierzchni topograficznej, co wskazuje na pewne ożywienie procesów krasowych lub opróżnianie form kopalnych z wypełniających je osadów. W skrajnych przypadkach prowadzi to do zapadania się powierzchni, jako to miało miejsce w Tucznawie we wrześniu 2002 r.

Garb Ząbkowicki wcześniej zagospodarowany był głównie jako teren rolniczy i obszar pozyskiwania surowców skalnych. Od powstania koksowni „Przyjaźń” stał się także terenem rozwoju przemysłu. Pozyskiwanie kopalin przyczyniło się do powstania wielu kamieniołomów wapienia i dolomitu. Największym jest kamieniołom dolomitu w Ząbkowicach.

Teren opracowania jest nachylony w kierunku południowym. Północna granica opracowania przebiega w najwyższych partiach terenu - rzędne osiągają tu wartości 335-350 m n.p.m.

Najniższe wysokości odnotowujemy na południe od Osiedla Młodych Hutników (południowa część terenu opracowania), gdzie wartości rzędnych terenu wynoszą 290-287 m n.p.m.

Cechą charakterystyczną jest występowanie stoków o nachyleniu przekraczającym 5°. Stoki takie występują w północno-wschodniej części obszaru opracowania oraz na północy, powyżej Os. Młodych Hutników.

Powyżej Wygięłzowa, w północno-wschodniej części opracowania, znajduje wąska dolina. Przecina ona cały analizowany teren w osi północny-zachód - południowy-wschód i okresowo prowadzi wodę, najczęściej w okresie roztopów i po intensywnych opadach deszczu. Krótsza i nieco szersza dolina o podobnym charakterze znajduje się w zachodniej części Wygięłzowa – przecina teren opracowania w osi północ-południe.

3.1.4. Warunki geologiczne

Podstawowym materiałem do opracowania budowy geologicznej miasta Dąbrowa Górnicza były mapy geologiczne oraz objaśnienia tekstowe do tych map. Zasadnicze informacje uzyskano z map podstawowych (w skali 1:50000) do Przeglądowej Mapy Geologicznej w skali 1:200 000, arkusze: 911 – Wojkowice, 912 – Zawiercie, Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50 000 (arkusze jak wyżej) oraz Mapy Geologiczno-Gospodarczej Polski w skali 1:50 000 (arkusze jak wyżej).

W budowie geologicznej obszaru miasta można odnaleźć ślady kilku okresów geologicznych, począwszy od karbonu, z których każdy pozostawił po sobie inne skały.

W wyniku urozmaiconej przeszłości geologicznej, oprócz dość żywej rzeźby nawiązującej do skomplikowanej budowy geologicznej, występują tutaj liczne surowce mineralne (Książkiewicz, Samsonowicz, Rühle, 1965).

Na analizowanym obszarze możemy wyróżnić: utwory permu (spotykane w południowej części terenu); w kierunku północnym w budowie geologicznej zaczynają dominować utwory triasu dolnego, które w kierunku północno-wschodnim przechodzą w utwory triasu środkowego.

PERM

Na rozpatrywanym terenie osady permu wypełniają zagłębienia w morfologii starszego podłoża. Mają one charakter klastycznej molasy pochodzenia lądowego. Powstała ona w trakcie orogenicznych ruchów waryscyjskich, w warunkach suchego i gorącego klimatu oraz aktywnej działalności wulkanicznej. Perm reprezentowany jest przez czerwone zlepieńce złożone z okruchów skał paleozoicznych i wulkanicznych, tkwiących w lepiszczu bogatym w tufy i tufity oraz iłowce i mułowce pstre. Miąższość osadów permu jest zmienna i na badanym terenie waha się w granicach 0-300 m. Skały te, leżące pod utworami czwartorzędowymi, ciągną się szerokim pasem od wyrobiska w Kuźnicy Warężyńskiej przez Antoniów, pod Pogorią I, przez Tworzeń, zachodnią część huty „Katowice” do wzgórz strzemieszyckich. Na powierzchni wyrazem ich występowania są liczne otoczaki i fragmenty zlepieńców w okolicach: Tworznia, Antoniowa i w lesie na północ od Pogorii I. W wielu miejscach czerwone zabarwienie gleby i jej ilasty charakter wskazują na obecność w podłożu czerwonych iłowców permskich. Powierzchnia osadów permskich jest silnie zwietrzała i rozmyta.

TRIAS

Na wschód od linii Tucznawa – Łęka – Krzykawa występują wszystkie trzy ogniwa stratygraficzne triasu, tzn. pstrego piaskowca, wapienia muszlowego i kajpru. Posuwając się na zachód miąższość utworów triasu stopniowo maleje aż do zera. Na badanym terenie ciągła pokrywa triasu występuje od linii: Kuźnica

Warężyńska – Strzemieszyce Wielkie – Sławków w kierunku na wschód. Na zachód od tej linii występują jedynie pojedyncze płyty osadów triasu budujące ostańce denudacyjne.

Pstry piaskowiec rozpoczynają pstre osady lądowe, tzw. warstwy świerklanieckie. Są one wykształcone w postaci słabo zwięzłych piaskowców, piasków, iłów oraz iłowców często o zabarwieniu czerwonym lub pstrym. Osady pstrego piaskowca występują pod utworami czwartorzędowymi wzdłuż zachodniego skłonu Garbu Żąbkowickiego – od Ujejsca, przez Żąbkowice, hutę „Katowice”, Strzemieszyce Małe do Strzemieszyc Wielkich. Natomiast wychodnie tych utworów występują płatami w: Podbagienku, Nowym Antoniewie, na terenie huty „Katowice”, w Łęknicach, w centrum Strzemieszyc Wielkich, a także okalają podnóże wzgórza gołonoskiego. Najwyższe piętro pstrego piaskowca (ret) budują osady morskie. W dolnej części występują: margle, margle ilaste oraz iłowce, czasem z wkładkami gipsów. Wyższą część retu budują skały węglanowe: dolomity, dolomity margliste, podrzędnie wapienie i wapienie jamiste. W odwiertach ujęcia w Łazach Błędowskich stwierdzona miąższość utworów retu wynosi od 6 do 41 m. Pod utworami czwartorzędowymi utwory retu występują pasami: między Ujejsem i Żąbkowicami, następnie wąskim pasem za hutą „Katowice” oraz okalają wzgórza strzemieszyckie. Biorą także udział w budowie wzniesienia w Łęknicach i szczytowych partiach wzgórza gołonoskiego. Wychodnie tej serii na powierzchni występują stosunkowo rzadko. Większe z nich znajdują się w: Ujejściu, Żąbkowicach, Łęknicach i w obrębie wzgórza gołonoskiego. W okolicach Strzemieszyc występują wapienie jamiste.

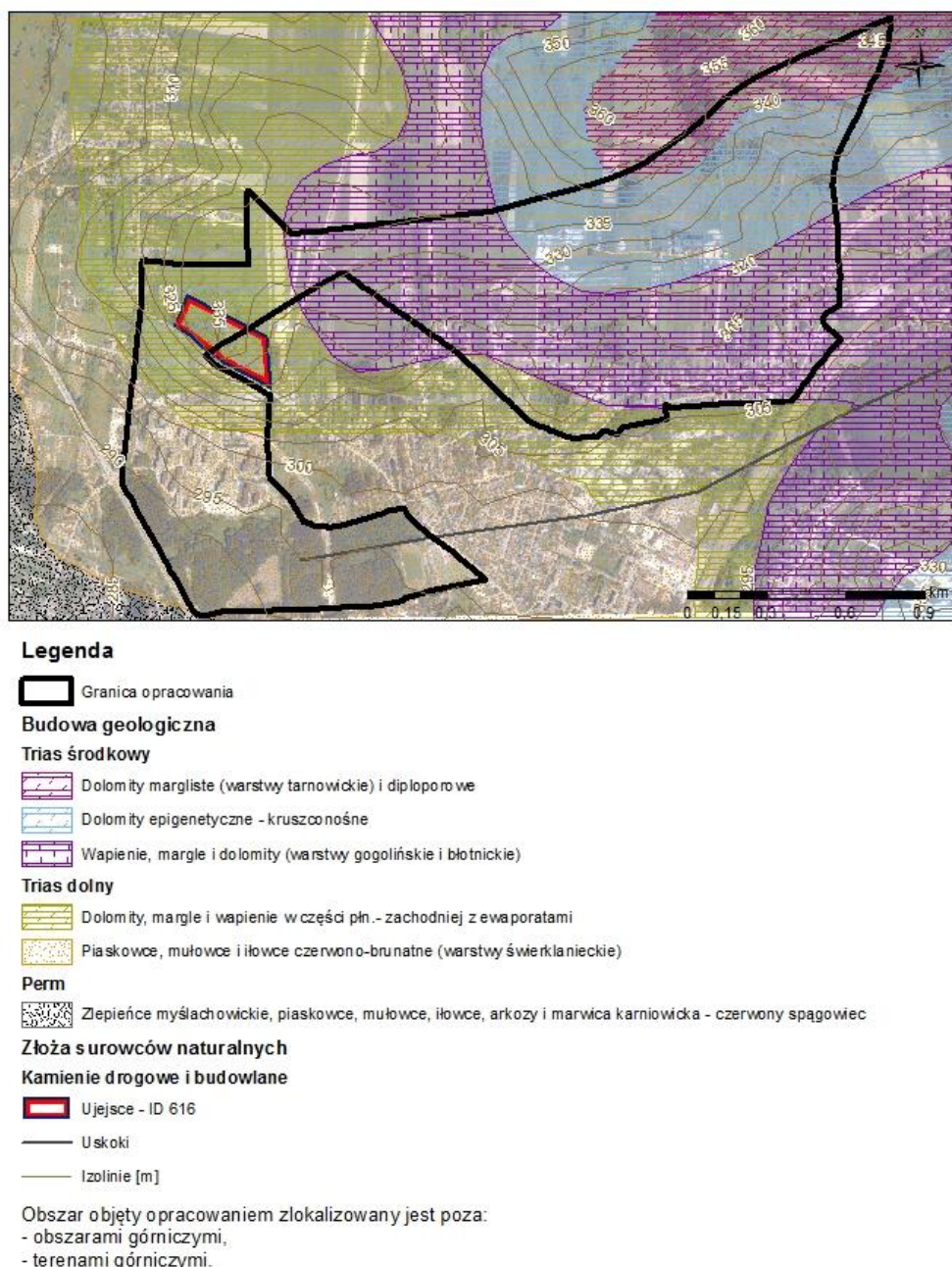
Wapień muszlowy budują skały węglanowe. Do dolnego wapienia muszlowego należą warstwy gogolińskie, górażdzańskie, terebratulowe i karchowickie.

Warstwy gogolińskie wykształcone są w postaci: wapieni falistych, płytowych, marglistych i serii zlepieńcowej. W obrębie tych warstw występują także cienkie, osiągające kilka centymetrów grubości wkładki marglistych łupków ilastych. Seria ta buduje środkowe partie zachodniego zbocza Garbu Żąbkowickiego, ciągnąc się dość szerokim pasem od północy w kierunku południowym. Drugi obszar jej występowania to południowy skłon wzgórz położonych na wschód od Strzemieszyc Wielkich. Na powierzchni występuje wypowó: od Ujejsca, przez Żąbkowice do Strzemieszyc Małych. Wapienie tej serii były także przedmiotem eksploatacji w kamieniołomach, m.in. w Starosiedlu.

W skład warstw dolomitów kruszconośnych zalicza się dolomity i wapienie dolomityczne zalegające pomiędzy utworami warstw gogolińskich i dolomitami diploporowymi. Zbudowane są one ze średnioławicowych wapieni. Duża część tych skał jest zdolomityzowana i zastąpiona przez tzw. dolomity kruszconośne. W wielu miejscach dolomityzacja obejmuje także warstwy gogolińskie (czasami całkowicie), np. w okolicach Strzemieszyc. Osady te mają najczęściej miąższość 20-30 m, natomiast miąższość dolomitów sięga 70 m. Problematyczne pozostaje zagadnienie mineralizacji (okruszczowania) dolomitów. Badania wykazują, iż okruszczowanie to nie występuje w rejonie Dąbrowy Górniczej, co można stwierdzić w licznych kamieniołomach (największy znajduje się między Żąbkowicami i Tucznawą). Seria dolomitów kruszconośnych buduje podszczytowe partie zachodniego zbocza Garbu Żąbkowickiego.

Środkowy wapień muszlowy obejmuje dolomity diploporowe i tarnowickie. Sumaryczna miąższość ogniw środkowego wapienia muszlowego stwierdzona w odwiertach ujęcia w Łazach Błędowskich wynosi 70-80 m.

Dolomity diploporowe charakteryzują się widoczną makroskopowo porowatością. Ich miąższość wynosi zwykle około 20 m. Budują one najwyższe partie wzniesień: od Trzebiesławic, przez Tucznawę po Okradzionów. Dolomity tarnowickie są często nieco margliste. Występują tylko lokalnie w formie płatów o miąższości kilku metrów.

Rysunek 9. Budowa geologiczna terenu opracowania – bez czwartorzędu oraz złoża surowców (zaktualizowane wg danych PIG, stan na 23.11.2020 r.)

(źródło: Opracowanie ekofizjograficzne Miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa, 2020 r.)

Granica pomiędzy wapieniem muszlowym a kajprem ma charakter erozyjny. Górny trias jest bardzo zróżnicowany pod względem wykształcenia litologicznego osadów. Zbudowany jest on głównie z osadów ilastych, tzn.: iłów, iłowców i mułowców z cienkimi wkładkami margli, dolomitów, wapieni, piaskowców, zlepieńców a lokalnie także gipsów. Podobne są osady retyku, najwyższej części triasu, przejściowej do jury. Miąższość osadów retyko-kajpru jest bardzo zmienna i wynosi na badanym terenie od zera do około 50 m. Osady te budują powierzchnię podczwartorzędową wschodniej części Dąbrowy Górniczej. Ich płytkie lub powierzchniowe występowanie jest powodem nadmiernego zawilgocenia gruntów w okolicach łąz Błędowskich i Błędowa.

CZWARTORZĘD

Osady czwartorzędu występują w dwóch odmianach litofacyjnych. Na wzgórzach, zbudowanych z osadów triasu i jury spotyka się głównie cienkie pokrywy glin zwietrzelinowych powstałych ze zwietrzenia skał węglanowych. Na pozostałym obszarze są to przede wszystkim osady fluwiogłacialne. Na przeważającej części obszaru utwory czwartorzędu są reprezentowane przez: piaski, lokalnie z wkładkami żwirów, rumoszu oraz mułków i iłów. Miąższość osadów czwartorzędu uzależniona jest od morfologii starszego podłoża. Największe miąższości występują w dolinach rzek i strumieni oraz w naturalnych zagłębieniach terenu (dolina Czarnej Przemszy, Kuźnica Warężyńska - około 50 m miąższości).

ZARYS TEKTONIKI

Na rozpatrywanym terenie można wyróżnić dwa piętra strukturalne: waryscyjskie i alpejskie. Piętro waryscyjskie, które tworzą utwory dewonu i karbonu, ma charakter fałdowo-blokowy. Piętro to jest stosunkowo słabo zbadane i trudno jest wydzielić w jego obrębie jednostki tektoniczne. Dobry stopień rozpoznania cechuje tylko warstwy przypowierzchniowe karbonu górnego, w których występują eksploatowane pokłady węgla kamiennego.

Osady permo-mezozoiczne należą do alpejskiego piętra strukturalnego i reprezentowane są przez utwory: permu, triasu i jury. Piętro ma charakter pokrywowy. Osady permo-mezozoiczne zostały pocięte licznymi uskokami w czasie trwania orogenezy alpejskiej. Szerokopromienne struktury fałdowe powstały w fazie młodokimeryjskiej, ale nie odbijają się one zbyt wyraźnie w obrazie tektoniki płyty permo-mezozoicznej. Tektonika tej płyty jest prawdopodobnie odzwierciedleniem struktur zrębowo-uskokowych starszego podłoża. Pokrywa permo-mezozoiczna jest pocięta i podzielona uskokami na szereg rowów i zrębów tektonicznych o biegu W-E, WNW-ESE lub N-S. Amplitudy zrzutu uskoków są zwykle rzędu 20-30 m. Niektóre fragmenty uskoków mogą osiągać jednak zrzuty dochodzące do 80-100 m. Osady: permu, triasu i jury tworzą monoklinę śląsko-krakowską.

Bliższa analiza przebiegu uskoków we wschodniej części Dąbrowy Górniczej pozwala na wydzielenie trzech zasadniczych kierunków: NW-SE, WNW-ESE i W-E (Gilewska, 1972). Obraz ten jest odbiciem kolejnych różnowiekowych ruchów tektonicznych:

- a) kierunek NW-SE – orogeneza waryscyjska, uskoki odmłodzone w miocenie;
- b) kierunek WNW-ESE – faza laramijska orogenezy alpejskiej;
- c) kierunek W-E – fazy miocénskie orogenezy alpejskiej.

Wymienione wyżej główne kierunki uzupełnione są przez liczne małe dyslokacje o kierunkach prostopadłych.

Cały system dyslokacji tektonicznych rozczłonkowie obszar Dąbrowy Górniczej na zręby, podzielone z kolei na mniejsze bloki i rowy tektoniczne. Struktura tektoniczna obszaru zadecydowała o fizjonomii rzeźby podczwartorzędowej, a także wpłynęła na dalszy jej rozwój w czwartorzędzie. Wyraźnym tego przykładem jest występowanie niektórych odcinków dolin rzecznych na liniach uskoków:

- 1) dolina Trzebyczki na odcinku Tucznawa – Ząbkowice;
- 2) sucha dolina między Trzebiesławicką Górą i Trzebiesławicami;
- 3) przełomowy odcinek Białej Przemszy koło Okradzionowa.

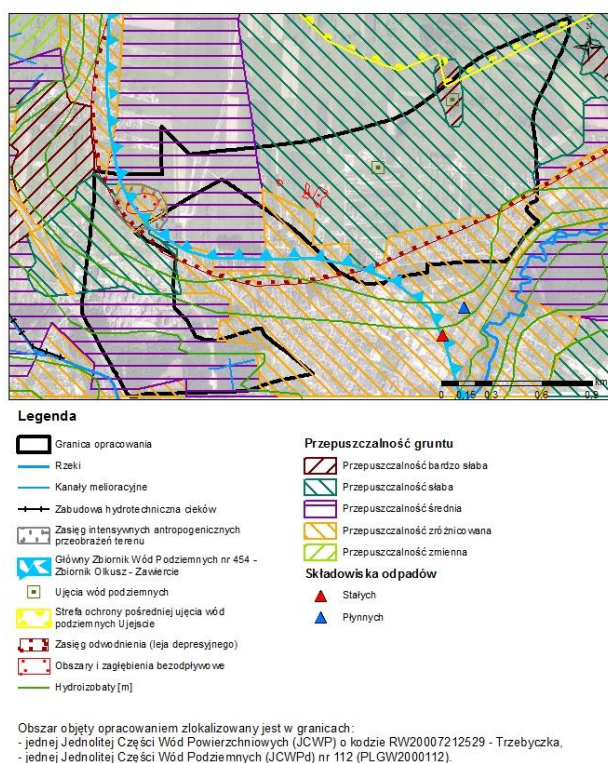
Uskoki tektoniczne, stanowiąc linie nieciągłości warstw skalnych, stały się także powodem rozwoju w tych miejscach zjawisk krasowych. Powstałe w paleogenie formy krasowe ujawniają swoją obecność poprzez zapadanie się powierzchni współczesnej, jak to miało miejsce w Tucznawie we wrześniu 2002 roku, czy poprzez zaniki wody w potoku Trzebyczka w okolicach Sikorki.

W północno-zachodniej części przedmiotowego terenu identyfikuje się fragment udokumentowanego złoża wapieni Ujejsce (KD 616), skąd pozyskiwano głównie kamienie drogowe i budowlane. Powierzchnia całego udokumentowanego złoża: 76.190 ha. W złożu brak aktualnych obszarów górniczych - eksploatacja jest zaniechana.

3.1.5. Warunki hydrograficzne

Cały analizowany obszar jest fragmentem zlewni Trzebyczki, lewobrzeżnego dopływu Czarnej Przemszy. Na terenie opracowania powierzchniowa sieć rzeczna praktycznie nie występuje. Jedynie w części południowej obszaru, poniżej Osiedla Młodych Hutników znajdują się dwa ciek. Jeden ma charakter rowu o długości około 200 m (w granicach opracowania). Drugi ciek o charakterze naturalnym to bezpośredni dopływ Trzebyczki wraz z niewielkim dopływem (długość 250 m w granicach opracowania).

Cały obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach jednej Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o kodzie RW20007212529 - Trzebyczka. JCWP należy do obszaru dorzecza Wisły, regionu wodnego Małej Wisły i podlega RZGW w Gliwicach. Jest to naturalna część wód o złej ocenie stanu i zagrożeniem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Wskazane są derogacje 4(4)-1. Uzasadnieniem derogacji jest wpływ działalności antropogenicznej na stan JCW oraz brak możliwości technicznej ograniczenia wpływu tych oddziaływań, co generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych przez JCW. Występująca działalność gospodarcza człowieka związana jest ściśle z występowaniem surowców naturalnych bądź przemysłowym charakterem obszaru JCWP.

Rysunek 10. Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne (zaktualizowane wg danych PIG, stan na 23.11.2020 r.)

(źródło: Opracowanie ekofizjograficzne Miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa, 2020 r.)

3.1.6. Warunki hydrogeologiczne

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu XII śląsko-krakowskiego regionu hydrogeologicznego, w obrębie subregionu XII1 – triasu śląskiego; rejonu zawierciańsko-olkuskiego.

Ponadto obszar objęty opracowaniem w całości znajduje się w jednej Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 112 (PLGW2000112) w dorzeczu Wisły. JCWPd należy do regionu wodnego Małej Wisły i RZGW Gliwice. Główna zlewnia w obrębie JCWPd to Przemsza (II rząd zlewni), o obszarze bilansowania GL-III Przemsza. Liczba pięter wodonośnych to trzy. Ocena stanu JCWPd (2012 r.) wskazuje na stan ilościowy dobry, stan chemiczny dobry i ogólną ocenę stanu dobrą. Występuje zagrożenie ryzyka niespełnienia celów środowiskowych. Jako przyczyny zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych wskazuje się przyczyny antropogeniczne: drenaż górniczy wywołany eksploatacją węgla kamiennego, drenaż wymuszony ujęciami wód komunalnych w piętach, możliwość ingresji zasolonych wód z poziomu karbońskiego w wyniku odwodnień górniczych, potencjalne ogniska zanieczyszczeń (punktowe, liniowe, obszarowe – m.in. huty stali, koksownie, składowiska odpadów przemysłowych).

Czwartorzędowe piętro wodonośne

Osady czwartorzędowe należą do najbardziej zróżnicowanych pod względem litologicznym, co powoduje, iż charakteryzują się one także zróżnicowanymi warunkami hydrogeologicznymi. Najlepsze warunki dla gromadzenia wody występują w miejscach występowania utworów fluwioglacjalnych. W takich obszarach przeważają piaski osiągające miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów (kopalna dolina Czarnej Przemszy w obrębie wyrobiska Kuźnicy Warężyńskiej). Wartość współczynnika filtracji mieści się w granicach od $3,8 \cdot 10^{-5} \text{ m s}^{-1}$ do $1,7 \cdot 10^{-4} \text{ m s}^{-1}$ (Kropka, Rubin, 1989). W podłożu tych piasków występują miąższe warstwy nieprzepuszczalne karbonu. Dużą rolę, jako warstwa izolująca spełniają także wkładki ilaste (gliny) w formacji czwartorzędowej. Zdecydowanie mało zasobne w wodę są natomiast utwory czwartorzędowe występujące na wychodniach węglanowych utworów triasu. Najczęściej w tej pozycji występują gliny zwietrzelinowe i rumosze, rzadziej piaski. Niewielka miąższość tych utworów, ich duża zmienność powierzchniowa, a także często słaba izolacja od przepuszczalnego podłoża, powoduje, że nie mają one możliwości długotrwałego magazynowania wody. W takich miejscach znaczenie skutecznych warstw izolujących mają gliny czwartorzędowe. Powoduje to, iż na obszarach o takich warunkach, czwartorzęd nie ztraca charakteru samodzielnego poziomu wodonośnego, mimo intensywnego drenażu do podłoża. Odgrywa on znaczącą rolę w zasilaniu poziomów wodonośnych w skałach węglanowych, zatrzymując na pewien czas część wód opadowych i ograniczając spływ powierzchniowy. Według danych z dokumentacji hydrogeologicznych triasu śląskiego i map hydrograficznych, zwierciadło wody w piętrze czwartorzędowym utrzymuje się na głębokościach rzędu od 0,5 do 5 m (rzadko głębiej) i ujawnia wahania zależne od stanu opadów atmosferycznych, dochodzące w ostatnich latach nawet do kilku metrów.

Triasowe piętro wodonośne

W profilu hydrogeologicznym triasowego piętra wodonośnego poziomy wodonośne występują w utworach wapienia muszlowego i retu. Warstwą rozdzielającą te poziomy są margliste utwory warstw gogolińskich, które na znacznych przestrzeniach uległy dolomityzacji, redukcji lub zdyslokowaniu, tracąc własności izolujące. W związku z tym poziomy wodonośne wapienia muszlowego i retu traktuje się jako jeden, łączny kompleks wodonośny zwany kompleksem serii węglanowej triasu. Warstwy wodonośne triasu mają charakter szczelinowo-krasowy i w mniejszym stopniu porowo-szczelinowy. Tworzenie przez oba poziomy więzi hydraulicznej uwydatnia działalność górnictwa rudnego, występowanie studni wierconych, eksploatujących oba poziomy łącznie (np. ujęcia w Łazach Błędowskich) i obecność źle zlikwidowanych wiertniczych otworów geologicznych (Rózkowski, Chmura, Siemiński, 1997).

Zasilanie poziomu triasowego odbywa się głównie w wyniku bezpośredniej infiltracji opadów atmosferycznych na wychodniach utworów wodonośnych. Zasilanie zachodzi również drogą pośrednią, z czwartorzędowego piętra wodonośnego w strefach okien hydrogeologicznych lub przez słabo przepuszczalne utwory triasu górnego i miocenu, głównie w obszarach występowania niewielkich miąższości tych utworów. Poziom triasowy zasilany jest także poprzez infiltrację wód z cieków powierzchniowych, czego wynikiem jest między innymi zanikanie wód w potoku Trzebyczka.

Zbiornik wód podziemnych cechuje się szczelinowo-krasowo-porowym systemem przepływu wód. Współczynniki filtracji kształtują się w szerokim przedziale od $1,6 \cdot 10^{-7}$ do $4,7 \cdot 10^{-3} \text{ m s}^{-1}$, przy wartości przeciętnej ok. $6,5 \cdot 10^{-5} \text{ m s}^{-1}$. Wydajności uzyskiwane w czasie pompowań wahają się od 1,2 do $220 \text{ m}^3 \text{ h}^{-1}$, zaś wydajności jednostkowe wynoszą od $0,26 \text{ m}^3/\text{h}/1\text{m}^5$ do $84,59 \text{ m}^3/\text{h}/1\text{m}^5$. Wodonośność serii węglanowej triasu, wyrażona wielkością przewodności hydraulicznej wynosi przeciętnie ok. $9,9 \text{ m}^2 \text{ h}^{-1}$ (Rózkowski, Chmura, Siemiński, 1997).

W warunkach naturalnego reżimu wód podziemnych poziomu triasowego ich przepływ skierowany był przede wszystkim ku dolinom rzecznych, stanowiącym podstawę drenażu. Obecnie podstawę drenażu tego poziomu stanowią obok doliny Czarnej Przemszy, ujęcia wód podziemnych między Ujejsem, Sikorką i Ząbkowicami oraz ujęcia w Łazach Błędowskich. Istnienie tych ujęć spowodowało powstanie rozległych lejów depresyjnych.

Na obszarze opracowania występuje zbiornik triasowy GZWP T/4 Olkusz-Zawiercie – 454.

Dla funkcjonowania ekosystemów obszaru opracowania szczególne znaczenie ma głębokość zalegania pierwszego poziomu wód podziemnych. Wody te najczęściej związane są z czwartorzędowym poziomem wodonośnym. Mniejsze znaczenie mają wody triasowego poziomu wodonośnego z uwagi na obniżenie poziomu ich zalegania na skutek intensywnej eksploatacji tego poziomu.

Rozkład głębokości zalegania pierwszego poziomu wód gruntowych przedstawiony jest w postaci hydroizobat. Głębokość ich zalegania wzrasta z reguły wraz ze wzrostem wysokości terenu nad poziomem morza i na wierzchołkach przekracza 10 m.

Najpłycej wody podziemne zalegają w południowej części terenu opracowania, wartość hydroizobaty wynosi tu 1 m. Jest to teren leśny, położony poniżej Osiedla Młodych Hutników. Głębokość zalegania pierwszego poziomu wód podziemnych wzrasta wraz z wysokością terenu. Wartości hydroizobat 2 i 5 m przebiegają przez teren Osiedla Młodych Hutników oraz w części wschodniej terenu opracowania na wysokości Wygięłzowa.

W centralnej i północnej części terenu opracowania znajdują się dwa ujęcia wód podziemnych, które ujmuje triasowy poziom wodonośny.

Generalnie obszar charakteryzuje się korzystnymi warunkami hydrogeologicznymi. Poza południową częścią terenu opracowania (obszar leśny poniżej Osiedla Młodych Hutników), gdzie zwierciadło wody podziemnej zalega najpłycej, nie ma zagrożeń związanych z podtopieniami terenu przez utrudniony odpływ wód podziemnych. Pewnym zagrożeniem jest możliwość infiltracji zanieczyszczeń do wód podziemnych na obszarach zbudowanych z utworów węglanowych (brak izolacji zwierciadła wód podziemnych od powierzchni). Na takich terenach zalecane jest unikanie lokalizacji obiektów mogących doprowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych oraz prowadzenie racjonalnej działalności rolniczej. Specjalnej ochrony wymaga Główny Zbiornik Wód Podziemnych Olkusz-Zawiercie, stanowiący rezerwuuar wody dla tego obszaru oraz terenów sąsiednich.

Głównym zagrożeniem dla wód zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych na terenie Miasta pełnej kanalizacji sanitarnej, która objęłaby zasięgiem wszystkich mieszkańców (tam gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie i technicznie), brak jej stuprocentowej sprawności oraz nieszczelne zbiorniki bezodpływowe. Prowadzi to do odprowadzania nieoczyszczonych ścieków komunalnych bezpośrednio do

środowiska poprzez nielegalne wyloty kanalizacji oraz nieszczelne szamba. Ścieki te są źródłem głównie zanieczyszczeń takich jak: BZT5, ChZT, azot amonowy i fosforany. Źródłem zanieczyszczeń są również wody opadowe spływające z terenów rolniczych (zawierających zwiększone ilości związków azotu wskutek nieracjonalnego stosowania gnojowicy i nawozów azotowych) oraz dróg, parkingów, itp.

3.1.7. Warunki glebowo-rolnicze

Na obszarze opracowania zdecydowanie dominują gleby wykształcone na utworach węglanowych triasu, wśród których główną grupę stanowią rędziny brunatne. Są one związane z wychodniami triasowych utworów węglanowych w obrębie wysoczyzn. Na pokrywach piaszczystych, zalegających cienką warstwą na wysoczyznach i w obrębie szerokich niecek wykształciły się gleby brunatne właściwe. Niewielki obszar, na południe od Osiedla Młodych Hutników zajmują czarne ziemie zdegradowane. Zajmują one tereny niegdyś wilgotne, obecnie przesuszone (np. wskutek melioracji).

Analiza struktury typologicznej i rodzajowej gleb wskazuje, że na terenie opracowania przeważają gleby średnio dobre i słabe, głównie pszennych wadliwych i żytnio-ziemniaczanych kompleksów glebowych, niestanowiące znaczącego potencjału rozwojowego dla gospodarki rolnej miasta.

Pod względem bonitacyjnym są to w przewadze gleby słabe i bardzo słabe, V i VI klasy bonitacyjnej (52% powierzchni gruntów ornych), gleby średnio dobre, IV klasy bonitacyjnej (47% powierzchni gruntów ornych) oraz gleby najlepsze III klasy bonitacyjnej w ilości 1% powierzchni gruntów ornych.

Pod względem przydatności rolniczej dominuje kompleks pszenno-wadliwy oraz żytnio-ziemniaczany słaby. Wśród użytków zielonych dominują użytki zielone średnie. Pod względem bonitacyjnym wśród użytków zielonych dominują użytki najłagodniejszych klas (IV-VI).

3.1.8. Warunki przyrodniczo-krajobrazowe

Pod pojęciem „krajobraz naturalny” (Kondracki, 1978) rozumiemy typ terenu o swoistej strukturze, składający się z wzajemnie powiązanych elementów: rzeźby terenu, budowy geologicznej, stosunków wodnych, warunków klimatycznych, stosunków biocenotycznych i glebowych, a także efektów gospodarki ludzkiej, których wyrazem jest modyfikacja warunków przyrodniczych (bez wielkich aglomeracji miejsko-przemysłowych).

W świetle tej definicji na terenie opracowania wyróżnić możemy krajobrazy należące do 2 klas, 1 rodzaju i 1 gatunku.

Tereny położone na Garbie Ząbkowickim możemy zaliczyć do krajobrazów wyżynnych (II), na skałach węglanowych (B), zaś południową część terenu opracowania do krajobrazów nizinnych (I), dolin i równin akumulacyjnych (B), gatunku tarasów z wydłgami (10).

Krajobraz przedmiotowego terenu jest zróżnicowany. W części centralnej i wschodniej, przy południowej granicy opracowania, zlokalizowane są obszary zabudowy mieszkaniowej głównie jednorodzinnej. W części zachodniej przeważają obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny produkcyjno-usługowe. Południowa część terenu (południowo-zachodnia) to obszary zalesione i obszary zabudowy usługowej sportu i rekreacji, natomiast północna część stanowi rozległe tereny otwarte, biologicznie czynne - tereny zieleni nieurządzonej, tereny rolnicze oraz tereny zadrzewień i zakrzewień.

3.1.9. Biosfera

ROŚLINNOŚĆ POTENCJALNA

Potencjalna roślinność naturalna to hipotetyczny stan roślinności, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez siedlisko. Jest ona

opisywana za pomocą zbiorowisk roślinnych, będących końcowymi etapami sukcesji (pierwotnej lub wtórnej) roślinności na danym obszarze, które realizują się na poszczególnych siedliskach z uwzględnieniem wszystkich istotnych i trwałych przekształceń wprowadzonych przez człowieka. W warunkach ekologicznych Polski potencjalną formacją roślinną jest las.

W granicach opracowania stwierdzono 3 jednostki potencjalnej roślinności naturalnej wyróżnione w klasyfikacji W. Matuszkiewicza (1995). Ich charakterystykę przedstawiono poniżej.

Bór bagienny (*Vaccinio-Piceetea*) – Bory i lasy na bagiennych, rzadziej wilgotnych siedliskach torfowych (przynajmniej na płytkiej warstwie torfu), najczęściej związane z kompleksami torfowisk wysokich i przejściowych. Pozostają zwykle pod wpływem zasilania ubogą w związki odżywcze wodą opadową (ombrogeniczną) lub z płytkich warstw gruntowych (topogeniczną). Zbiorowiska takie budowane są głównie przez brzozę omszoną *Betula pubescens*, sosnę zwyczajną *Pinus sylvestris* i świerka pospolitego *Picea abies* oraz gatunki specyficzne dla oligotroficznych i mezotroficznych terenów bagiennych, w tym gatunki z rodzajów torfowiec *Sphagnum spp.*, turzyca *Carex spp.* i borówka *Vaccinium spp.* Płat tego siedliska o powierzchni 8,75 ha występuje w południowej części terenu opracowania.

Bór świeży (*Leucobryo-Pinetum*) – siedlisko to występuje na północ od boru bagiennego, jego powierzchnia wynosi 4,2 ha oraz bór mieszany świeży którego płat o powierzchni 2,13 ha występuje w sąsiedztwie boru bagiennego w kierunku wschodnim.

Na północnym-wschodzie (Wzgórza Trzebiesławickie) rozwinęła się żyzna buczyna sudecka *Dentario-ennaphyllidis-Fagetum*, a jej zasięg wykraczał niegdyś daleko na zachód.

ROŚLINNOŚĆ RZECZYWISTA

Analizy aktualnej szaty roślinnej dokonano w 1994 roku (Celiński, Czyłok, 1994 oraz Cempulik i inni, 1994), w ramach „Waloryzacji przyrodniczej i krajobrazowej miasta Dąbrowa Górnicza”.

Na obszarze opracowania przeważają następujące zbiorowiska:

Agrocenozy - występują tu głównie zbiorowiska roślinne związane z uprawami zbożowymi z klasy *Secalietea* i okopowymi z klasy *Chenopodietea*. W obrębie agrocenoz, a także w pobliżu lasów i zarośli występują ciepłolubne murawy z klasy *Festuco-Bromeetea* oraz ciepłolubne zbiorowiska okrajkowe z klasy *Trifolio-Geranietea sanguine*.

Zbiorowiska ruderalne - zajmują tereny zabudowy osiedlowej. Roślinność ta występuje na podwórkach, przytłocjach, torowiskach, poboczach dróg, składowiskach itp. Należy ona głównie do klas *Chenopodietea*, *Plantaginetea maioris* i *Artemisietea*.

Na terenie opracowania znajduje się cenny przyrodniczo obszar, zaproponowany do objęcia ochroną prawną, jako użytek ekologiczny pod nazwą „Pańska Góra”. W granicach opracowania znajduje się jego północno-zachodnia część. W miejscu tym, eksploatowany był dawniej wapień. W trakcie waloryzacji w 1994 roku na skraju tego obszaru stwierdzono wysypywanie śmieci i gruzu. Obecnie skraj wspomnianego wysypiska porośnięty jest krzewami i drzewami, co nieco maskuje jego degradację.

Teren tego dawnego kamieniołomu porośnięty jest aktualnie murawami ciepłolubnymi. Jest to zbiorowisko wymienione w załączniku I Dyrektywy Europejskiej, które winno być objęte szczególną ochroną (6210 – naturalne murawy na podłożach wapiennych *Festuco-Brometea*). Jest to także teren cenny z punktu widzenia krajobrazowego, jako punkt widokowy na tereny przemysłowe huty „Katowice” oraz tereny uprawne rozciągające się w kierunku Wzgórz Trzebiesławickich.

Wykaz gatunków roślin objętych ochroną ścisłą:

- dziewięciśli bezłodygowy *Carlina acaulis*
- zaraza *Orobancha sp.*

Wykaz gatunków roślin objętych częściową:

- pierwiosnka lekarska *Primula veris*

Wykaz gatunków roślin z „Czerwonej listy roślin naczyniowych Górnego Śląska”:

- pajęcznica gałęzista *Anthericum ramosum* R
- pierwiosnka lekarska *Primula veris* R
- rutewka mniejsza *Thalictrum minus* V

V – gatunki narażone, R – gatunki rzadkie

Wykaz innych cennych gatunków roślin nie objętych ochroną prawną:

- dąbrówka kosmata *Ajuga genevensis*
- goździk kartuzek *Dianthus carthusianorum*
- marzanka barwierska *Asperula tinctoria*
- rozchodnik wielki *Sedum maximum*
- szalwia łąkowa *Salvia pratensis*

FAUNA

O bogactwie faunistycznym każdego układu ekologicznego decyduje znaczne zróżnicowanie warunków hydrologicznych, topograficznych, glebowo-geologicznych i szaty roślinnej.

Fauna tego terenu tworzona jest przez gatunki typowe dla krajobrazu rolniczego z mozaiką terenów uprawnych, łąk, zakrzewień i terenów leśnych. Dominują pospolite gatunki zwierząt, w tym wiele gatunków ptaków. Z terenami leśnymi związane są np.: kos, śpiewak, sosnówka, czubotka, modraszka, bogatka, zięba. Dla terenów otwartych, z zakrzewieniami i zadrzewieniami typowe są takie gatunki, jak np.: pokłaskwa, cierniówka, pierwiosnek, trznadel. Wiele gatunków związanych jest z zabudowaniami i bezpośrednim sąsiedztwem człowieka; należą do nich m.in.: dymówka, oknówka, kopcuszek, wróbel domowy, mazurek.

Ze względu na charakter terenu (generalnie bardzo suche siedliska) przeważająca część terenu opracowania nie jest dogodnym miejscem dla występowania płazów.

Występują tu również pospolite gatunki ssaków, związane z terenami leśnymi i ich sąsiedztwem, jak np.: zając szarak i sarna.

Poza tym pospolicie występuje tu wiele gatunków bezkręgowców.

3.1.10. Ochrona przyrody i korytarze ekologiczne

W granicach objętych opracowaniem nie wyznaczono obszarowych i obiektowych form ochrony przyrody w myśl Ustawy o ochronie przyrody.

W obszarze objętym planem wskazuje się w zakresie ochrony przyrody:

- obszar projektowanego użytku ekologicznego "Pańska Góra",
- obszar projektowanego Zespołu Przyrodniczo - Krajobrazowego "Trzebiesławskie Wzgórza".

Korytarze ekologiczne są to struktury przestrzenne, które umożliwiają rozprzestrzenianie się gatunków pomiędzy obszarami węzłowymi oraz terenami do nich przylegającymi. Obszar opracowania znajduje się w niewielkiej odległości na zachód od obszaru węzłowego 30M Jura Krakowsko-Częstochowska o znaczeniu międzynarodowym.

Na omawianym terenie możemy wyróżnić lokalny korytarz rzeczny, którego niewielki fragment znajduje się na południowo-zachodnich obrzeżach terenu opracowania (ciek bez nazwy – dopływ Trzebyczki). Wzdłuż tego korytarza odbywa się przemieszczanie materii i przepływ energii. W granicach

opracowania nie stwierdza się występowania korytarzy lądowych, umożliwiających komunikację między poszczególnymi kompleksami leśnymi.

3.1.11. Dziedzictwo kulturowe

W obszarze objętym planem nie występują zabytki wpisane do rejestru zabytków oraz dobra kultury współczesnej.

Na przedmiotowym terenie obejmuje się ochroną obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków - krzyże i kapliczki przydrożne:

- 1) krzyż w rejonie skrzyżowania ulic: Jaskółek i Sokolskiej;
- 2) kapliczka przy ul. Rolniczej;
- 3) kapliczka przy ul. Traktowej;
- 4) krzyż przy ul. Hallera.

Ponadto obejmuje się ustaleniami ochrony w planie obiekty militarne: część fortyfikacji z niemieckich z 1944 r. linia obrony b - 2 i ustala się:

- 1) nakaz zachowania i ochrony obiektów;
- 2) dopuszcza się przeniesienie lub przesunięcie obiektów w przypadku kolizji z planowaną inwestycją.

3.2 Ocena potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Przyjęte w projekcie planu przeznaczenia wskazuje na jego zbieżność z polityką zawartą w studium oraz nie wykazuje sprzeczności bądź wyraźnych konfliktów ekologiczno-ekonomicznych.

Zmiany wprowadzone w zakresie korekt granic bądź zmian przeznaczeń są nieznaczne. Zaznacza się, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych. Wszystkie zmiany zostały przedstawione w sposób czytelny na Rysunku prognozy oddziaływania na środowisko, który jest dołączony do niniejszego opracowania. Nie wprowadza się modyfikacji w charakterze obszarów (tzn. nie wprowadza się zmian w danej kategorii przeznaczenia terenu, bądź zmiany te są nieznaczne i nie wpływają na funkcjonowanie obszaru objętego Zmianą planu), nazewnictwie obszarów, jak i oznaczeniach graficznych.

Brak realizacji planowanej zmiany przeznaczenia terenu nie wpłynie na środowisko przyrodnicze. Tym samym brak realizacji ustaleń wynikających z opracowywanej Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie Osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa nie będzie skutkować pogorszeniem się kondycji środowiska przyrodniczego, w żadnym z jego elementów składowych.

4 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W odniesieniu do istniejącej sytuacji planistycznej, głównym, zauważalnym kierunkiem przyjętym w ocenianym dokumencie są zmiany w zakresie korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów. Zmiany te najczęściej mają charakter przeniesienia funkcji terenu sąsiedniego, co skutkuje poszerzeniem obszarów o poszczególnych funkcjach. Zaznacza się, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych.

Wszystkie zmiany zostały przedstawione w sposób czytelny na Rysunku prognozy oddziaływania na środowisko, który jest dołączony do niniejszego opracowania. Nie wprowadza się modyfikacji w charakterze obszarów (tzn. nie wprowadza się zmian w danej kategorii przeznaczenia terenu, bądź zmiany te są nieznaczne i nie wpływają na funkcjonowanie obszaru objętego Zmianą planu), nazewnictwie obszarów, jak i oznaczeniach graficznych.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia zawarte w zapisach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie Osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa w granicach przedmiotowego terenu może być związana ze nieznacznym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

5 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

5.1 Zagrożenie jakości powietrza atmosferycznego oraz zagrożenie topoklimatu

Zagrożenia jakości powietrza atmosferycznego oraz zagrożenia topoklimatu, ze względu na charakter oddziaływania oraz zmienność w czasie i przestrzenie, zostały rozpatrzone w odniesieniu do większej jednostki przestrzennej - całego Miasta Dąbrowa Górnicza.

Jakość powietrza atmosferycznego jest kształtowana poprzez zanieczyszczenia ze źródeł zlokalizowanych na terenie Miasta (źródła wewnętrzne) oraz zanieczyszczenia nacierające z sąsiednich miast i gmin, głównie tych zlokalizowanych na zachód i południowy-zachód, czy w mniejszym stopniu z oddalonych większych ośrodków śląskich (źródła zewnętrzne).

Układ wiatrów jest przyczyną różnego kształtowania stanu sanitarnego powietrza w regionie. Rzeczywisty stan zanieczyszczenia atmosfery badany jest przez służby sanitarno-epidemiologiczne. Jakość powietrza w danym miejscu jest uzależniona od wielu czynników, o charakterze naturalnym i sztucznym. W granicach przedmiotowego terenu nie wskazuje się jednoznacznie istotnych emiterów zanieczyszczeń powietrza.

Szczegółowe informacje z zakresu rodzaju emisji zanieczyszczeń oraz wielkość emisji dla większych zakładów oraz instytucji na terenie Miasta winny być zestawione w kartach korzystania ze środowiska, sporządzanych przez podmioty korzystające ze środowiska zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 czerwca 2003 r. (Dz.U.2003.110.1058).

Zagrożeniem dla jakości powietrza atmosferycznego są lokalne źródła niskiej emisji z prywatnych i osiedlowych palenisk oraz układ komunikacyjny. Uciążliwym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta jest emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw dla pokrycia potrzeb grzewczych stanowiąca źródło niskiej emisji. Podstawowym nośnikiem energii cieplnej dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej, niepodłączonej do systemu ciepłowniczego jest paliwo stałe, przede wszystkim węgiel kamienny i koks, przy czym znaczna część mieszkańców ze względów ekonomicznych korzysta z niskiej jakości asortymentów węgla, w tym mułów węglowych. Nadal niewielki udział zapotrzebowania na energię pokrywane jest przez kotły gazowe. Olej opałowy, gaz płynny, czy biomasa – należąca do grupy nośników energii odnawialnej – przyjmowane jako proekologiczne, wykorzystywane są sporadycznie. Poza

wymienionymi źródłami energetycznymi na terenie Miasta zlokalizowanych jest szereg kotłowni lokalnych zaopatrujących w ciepło zakłady przemysłowe, obiekty użyteczności publicznej, obiekty strefy usług, wykorzystujące jako nośniki energii paliwo węglowe, olej opałowy lub sporadycznie gaz ziemny czy źródła energii odnawialnej.

W Mieście przyjęto „Program ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Dąbrowy Górniczej określający zasady udzielania dotacji celowych dla osób fizycznych do roku 2023”, który zawiera m.in. wskazania w zakresie ograniczenia problemu niskiej emisji na terenie Dąbrowy Górniczej.

Emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych ma charakter liniowy, a jej główne natężenie znajduje się w pobliżu szlaków komunikacyjnych oraz obszarów z zabudową mieszkaniową bądź usługową. Zanieczyszczenia oddziałują na środowisko w najbliższym otoczeniu drogi, a ich wpływ gwałtownie maleje wraz z odległością. Na znacznych odcinkach dróg występują zaniżone parametry techniczne ciągów układu drogowego w stosunku do pełnionych funkcji oraz nienajlepszy stan nawierzchni. Wpływa to na ograniczanie płynności ruchu i zwiększenie poziomu emisji spalin.

Reasumując struktura zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery na terenie Miasta obejmuje głównie emisje ze źródeł energetycznych i takie zanieczyszczenia jak: pyły, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla oraz benzoalfa-piren.

Dla kształtowania się topoklimatu analizowanego terenu duże znaczenie mają panujące warunki meteorologiczne, m.in.:

1. opad atmosferyczny, który na skutek wymywania zanieczyszczeń wpływa na poprawę jakości powietrza,
2. prędkość wiatru decydująca o prędkości przemieszczania się zanieczyszczeń i przewietrzaniu terenu,
3. temperatura przy powierzchniowej warstwy powietrza, warunkująca ilość emitowanych zanieczyszczeń ze źródeł grzewczych w okresie zimowym,
4. pionowy rozkład temperatury, który decyduje o rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń - inwersja temperatur, kiedy temperatura powietrza rośnie wraz z wysokością, co utrudnia przemieszczaniu się zanieczyszczeń do góry, zanieczyszczenia gromadzą się wówczas w przy powierzchniowej warstwie atmosfery,
5. promieniowanie słoneczne – przemiana związków obecnych w powietrzu, powstanie zanieczyszczeń wtórnych.

5.1.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na warunki aerosanitarne na terenie Miasta wpływ będą mieć między innymi zanieczyszczenia pochodzące z emitorów punktowych i liniowych.

W związku z charakterem modyfikacji wprowadzanych w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) o charakterze korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów oraz przy zachowaniu założenia, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych, nie przewiduje się istotnych zmian warunków aerosanitarnych przedmiotowego terenu w stosunku do przewidzianych w prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej do obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Natomiast biorąc pod uwagę zmiany, które są proponowane względem aktualnego użytkowania terenu może dojść do zwiększenia ilości punktowych źródeł zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego

emitujących szkodliwe związki powstające w procesie grzewczym i podczas użytkowania. Obszar obsługiwać będą drogi publiczne różnych klas, które stanowić będą liniowe źródła emisji zanieczyszczeń w postaci spalin samochodowych. W związku z obserwowaną tendencją do ciągłego wzrostu liczby pojazdów należy się liczyć z tym, że obszary zlokalizowane przy ciągach komunikacyjnych mogą być narażone przy niekorzystnych warunkach atmosferycznych na ponadnormatywne stężenia zanieczyszczeń takich jak NO₂, SO₂, pył, CO, węglowodory alifatyczne i aromatyczne. Zanieczyszczenia mogą tutaj być również nawiewane z terenów przyległych zgodnie z dominującym kierunkiem wiatrów (głównie zachodniego i południowo-zachodniego).

Ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogą wpłynąć na zmianę topoklimatu analizowanego obszaru, przyjmując za punkt odniesienia aktualne użytkowanie terenu. Wprowadzenie (intensyfikacja) zabudowy na terenach do tej pory wolnych od zabudowy oraz wzrost powierzchni utwardzonych, kosztem zmniejszenia powierzchni pokrytej roślinnością, będzie powodować zmianę warunków mikroklimatycznych w kierunku typowym dla terenów zabudowanych. W wyniku realizacji ustaleń Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje się dalsze:

- obniżenie wilgotności powietrza,
- zmniejszenie prędkości wiatru, przy jednoczesnej tendencji do występowania miejsc o zwiększonej porywistości wiatru,
- zmniejszenie amplitudy temperatur dnia do nocy,
- zwiększenie tempa spływu powierzchniowego,
- lokalne obniżenie wilgotności gruntu.

Sezonowo, w okresie grzewczym może dochodzić do podwyższenia stężeń zanieczyszczeń energetycznych związanych z indywidualnym system grzewczym budynków. Wpływa to na charakterystyczne dla okresu zimowego pogorszenie warunków sanitarnych powietrza. Spalanie w paleniskach domowych materiałów gorszej jakości oraz korzystanie z kotłów, pieców niższej klasy efektywności energetycznej może wpływać na emisję wielu groźnych związków organicznych, w tym głównie dioksyn i furanów. Niska emisja powoduje wzrost stężeń dwutlenku siarki i pyłu zawieszonego w sezonie grzewczym.

5.1.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Modyfikacje wprowadzane w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) mają charakter korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów przy zachowaniu założenia, że nie będą wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych.

Odnosząc się do aktualnego użytkowania terenów zapisy Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowią częściową zmianę w zagospodarowaniu terenów. W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości a tym samym poprawiające stan powietrza wymienia się:

- zachowanie standardów w zakresie ilości i jakości emitowanych spalin,
- korzystanie z lepszych jakościowo paliw spalanych w domowych, osiedlowych kotłach, piecach i kotłowniach,
- wyeliminowanie uciążliwych lub wadliwych urządzeń grzewczych na rzecz niskoemisyjnych kotłów,
- przyłączenie i korzystanie z lokalnej sieci zaopatrującej w ciepło,

- stosowanie proekologicznych źródeł energii dla wszystkich obiektów kubaturowych,
- termomodernizację obiektów,
- właściwą utylizację odpadów,
- modernizację, unowocześnienie szlaków komunikacyjnych.

Jednocześnie w obowiązującym planie znajdują się następujące zapisy których zmiana planu nie modyfikuje:

1. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przed uciążliwościami lokalizowanych obiektów:

1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych;

2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem:

- a) dróg o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km,
- b) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- c) lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych,
- d) garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha,
- e) zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 4,0 ha,
- f) napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV.

3) stopień uciążliwości obiektów lub przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, odpowiednio dla ustalonego w niniejszej uchwale przeznaczenia terenów;

4) zakaz zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego;

5) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

2. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony środowiska obowiązek stosowania proekologicznych systemów ciepłych opartych o spalanie paliw o wysokiej sprawności energetycznej.

5.2 Zagrożenia środowiska emisją hałasu

Hałasem jest każdy niepożądany, nieprzyjemny, dokuczliwy, a nawet szkodliwy dźwięk, który praktycznie towarzyszy każdej działalności człowieka. Powszechność występowania hałasu powoduje wiele negatywnych skutków, szczególnie dla jakości życia i zdrowia człowieka.

Ochrona przed hałasem dotyczy metod i sposobów zarówno w strefie emisji (powstawania), jak i imisji (odbioru) hałasu. Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu

poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Dopuszczalne poziomy hałasu muszą stanowić bezwzględnie przestrzeganą normę w odniesieniu do terenów chronionych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. Nr 112). Są one zależne od funkcji urbanistycznej, jaką spełnia dany teren oraz od pory doby.

Na przedmiotowym terenie główne źródła hałasu zostały zdefiniowane już w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i te zapisy oraz ustalenia zostają utrzymane. Zatem nie identyfikuje się nowych źródeł hałasu, które można ujawnić w związku z realizacją Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Natomiast biorąc pod uwagę zmiany, które są proponowane względem aktualnego użytkowania terenu głównymi źródłami hałasu będą teren obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług, tereny dróg publicznych oraz tereny rolnicze.

Działalność produkcyjna związana z funkcjonującym terenem obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług. Tutaj poziom hałasu jest kształtowany z głównej mierze przez charakter procesu technologicznego, stosowanych materiałów oraz wygłuszenie obiektów. Zagrożenia akustyczne o niskim natężeniu nie stanowią obciążenia dla środowiska. Planowane w granicach opracowania obiekty mają głównie wpływ ograniczony do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa. Jednak ze względu na charakter obszaru, tj. obszar aktywizacji gospodarczej, możliwe jest podwyższenie poziomu hałasu na przedmiotowym obszarze i w jego bezpośrednim otoczeniu.

Czynnikami wpływającymi na poziom hałasu komunikacyjnego są: natężenie i płynność ruchu, udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu oraz położenie drogi. Na poziom hałasu drogowego ma również wpływ stan techniczny dróg. Poza wymienionymi czynnikami dodatkowy wpływ na poziom emitowanego hałasu ma też płynność ruchu i styl jazdy. O wielkości natężenia hałasu decydują również: ukształtowanie terenu, odległość odbiorcy od jezdni, kształt i sposób pokrycia terenu (asfalt, beton, roślinność itp.), sposób jego zagospodarowania oraz ewentualne przeszkody.

Zwiększone natężenie ruchu drogowego występuje przede wszystkim w godzinach porannych i popołudniowych, w czasie dojazdów do miejsc pracy, odbioru produktów oraz dostaw półproduktów wraz z obsługą procesu technologicznego oraz ciągły ruch tranzytowy. W tych godzinach wzdłuż dróg mogą występować podwyższone poziomy hałasu niekorzystnie oddziałujące na najbliższe położone tereny.

Na terenie objętym opracowaniem można odnotować sezonowe oddziaływanie związane z prowadzoną działalnością rolniczą. Działalność rolnicza, zwłaszcza uprawa pól, opiera się w dużej mierze o procesy transportowe i magazynowe, gdzie źródłem hałasu są maszyny i urządzenia rolnicze. Oddziaływanie akustyczne wynikające z tego działu gospodarki narodowej wzrasta wraz z mechanizacją procesu uzyskiwania plonów i utrzymywania stad hodowlanych. Zabiegi agrotechniczne (tj. oranie, bronowanie, koszenie zboża) wykonywane są sezonowo przy użyciu sprzętu rolniczego. Zwalczanie uciążliwego hałasu regulowane jest przez szereg norm dotyczących szkodliwości hałasu w pojazdach i maszynach rolniczych oraz Dyrektywami Parlamentu Europejskiego w sprawie poziomu hałasu odczuwanego przez kierującego kołowymi ciągnikami rolniczymi lub leśnymi. Mechanizacja rolnictwa ulega ciągłym zmianom, co związane jest z dostosowaniem do wymogów Unii Europejskiej.¹

¹ Caban J., Maksym P., Marczyk A., Drożdżel P., 2016: Wybrane zagadnienia zanieczyszczenia środowiska hałasem pochodzącym z pracy maszyn i urządzeń rolniczych. Autobusy: technika, eksploatacja, systemy transportowe. 17(12):55-58. Instytut Naukowo-Wydawniczy "SPATIUM". sp. z o.o.

Zagrożenia akustyczne o niskim natężeniu nie stanowią obciążenia dla środowiska. Istniejące w granicach opracowania obiekty mają głównie wpływ ograniczony do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa.

W granicach przedmiotowego terenu identyfikuje się tereny podlegające ochronie akustycznej: tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej użyteczności publicznej, tereny zabudowy usługowej oświaty i tereny usług sportu i rekreacji.

5.2.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na warunki akustyczne na terenie objętym opracowaniem wpływ będzie mieć charakter działalności prowadzonej na poszczególnych terenach.

W związku z charakterem modyfikacji wprowadzanych w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) o charakterze korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów oraz przy zachowaniu założenia, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych, nie przewiduje się istotnych zmian warunków akustycznych przedmiotowego terenu w stosunku do przewidzianych w prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej do obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Natomiast biorąc pod uwagę zmiany, które są proponowane względem aktualnego użytkowania terenu może dojść do nieznacznego zwiększenia ilości istotnych emiterów akustycznych. Głównymi źródłami hałasu i pogorszenia warunków akustycznych w granicach przedmiotowego terenu może być działalność obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług, drogi publiczne oraz działalność rolnicza. Natężenie hałasu i jego rodzaj będzie ściśle związane z charakterem działalności realizowanej na poszczególnych terenach. Jako czasowe wzmożone źródła hałasu wskazać można okres realizacji szczegółowych projektów rozbudowy/modernizacji/realizacji zamierzeń planistycznych.

5.2.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Modyfikacje wprowadzane w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) mają charakter korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów przy zachowaniu założenia, że nie będą wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych.

Odnosząc się do aktualnego użytkowania terenów zapisy Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowią częściową zmianę w zagospodarowaniu terenów. W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości a tym samym poprawiające stan powietrza wymienia się:

- realizację działalności obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług w oparciu o technologie i system pracy, dzięki którym obiekty będą mieć wpływ ograniczony do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa,
- wprowadzenie roślinności o charakterze izolacyjnym, która pozwoli na odseparowanie terenów potencjalnie uciążliwych akustycznie od terenów sąsiednich,

- poprawę parametrów nawierzchni dróg na przedmiotowym obszarze i ewentualne wprowadzenie ograniczeń prędkości (w zależności od odpowiednich organów), co poprawi komfort akustyczny w związku z ograniczeniem hałasu komunikacyjnego.

Jednocześnie w obowiązującym planie, w zakresie ochrony środowiska ustalono:

1. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przed uciążliwościami lokalizowanych obiektów:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych;
- 2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem:
 - a) dróg o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km,
 - b) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
 - c) lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych,
 - d) garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha,
 - e) zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 4,0 ha,
 - f) napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV.
- 3) stopień uciążliwości obiektów lub przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, odpowiednio dla ustalonego w niniejszej uchwale przeznaczenia terenów;
- 4) zakaz zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego;
- 5) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

2. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przed hałasem:

- 1) Dla terenów oznaczonych symbolem **MW** dopuszczalny poziom hałasu ustala się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- 2) Dla terenów podlegających ochronie akustycznej oznaczonych symbolem **MN** dopuszczalny poziom hałasu ustala się jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną;
- 3) Dla terenu podlegającego ochronie akustycznej oznaczonego symbolem **U** dopuszczalny poziom hałasu ustala się jak dla terenów zamieszkania zbiorowego;
- 4) Dla terenów oznaczonych symbolem **UO** dopuszczalny poziom hałasu ustala się jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
- 5) Dla terenów oznaczonych symbolem **US** dopuszczalny poziom hałasu ustala się jak dla terenów rekreacyjno - wypoczynkowych;
- 6) Dla terenów oznaczonych symbolami **MW**, **MN**, **UO**, **U** w przypadku wystąpienia przekroczeń obowiązujących standardów emisji hałasu, dla lokalizacji budynków mieszkalnych oraz przeznaczonych

na stały pobyt ludzi ustala się nakaz realizacji lub stosowania zabezpieczeń umożliwiających osiągnięcie w otoczeniu budynków standardów poziomu hałasu określonych w przepisach prawa ochrony środowiska, w tym stosowanie dźwiękoszczelnych technologii i materiałów.

5.3 Zagrożenie środowiska wibracjami

Na przedmiotowym terenie wskazuje się ogólne źródła wibracji, jakie mogą oddziaływać budynki i przebywającą w niej ludność oraz infrastrukturę:

- ruch pojazdów kołowych, w szczególności pojazdów ciężarowych, transportujących ładunki o znacznej wadze i gabarytach,
- prace polowe i związany z nimi ruch pojazdów m.in. ciągników i maszyn rolniczych,
- działalność usługowa i produkcyjna, w technologii której maszyny generują drgania i wibracje na poziomie odczuwalnym poza granicami zakładu.

Nie wskazuje się jednoznacznie istotnych źródeł wibracji na przedmiotowym terenie oraz w jego bezpośrednim otoczeniu.

5.3.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wskazuje się jednoznacznie istotnych źródeł wibracji na przedmiotowym terenie oraz w jego bezpośrednim otoczeniu.

5.3.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie określa rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących lub ograniczających negatywne uciążliwości projektowanych ustaleń w zakresie zagrożeń środowiska wibracjami.

Jednocześnie w obowiązującym planie, w zakresie ochrony środowiska ustalono:

1. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przed uciążliwościami lokalizowanych obiektów:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych;
- 2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem:
 - a) dróg o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km,
 - b) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
 - c) lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych,

- d) garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha,
 - e) zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 4,0 ha,
 - f) napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV.
- 3) stopień uciążliwości obiektów lub przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, odpowiednio dla ustalonego w niniejszej uchwale przeznaczenia terenów;
- 4) zakaz zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego;
- 5) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

5.4 Zagrożenie środowiska emisją niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego

Promieniowaniem niejonizującym nazywamy takie promieniowanie, którego energia oddziałuje na każde ciało materialne (w tym także na ciało człowieka) nie powodując w nim procesu jonizacji. Związane jest ściśle ze zmianami pola elektromagnetycznego.

Promieniowanie niejonizujące uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska. Promieniowanie powstaje przede wszystkim w wyniku działania sieci i urządzeń elektroenergetycznych, instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych oraz innych instalacji elektrycznych. Negatywny wpływ energii elektromagnetycznej przejawia się tak zwanym efektem termicznym, który, w przypadku silnych źródeł, może powodować zmiany biologiczne (np. zmianę właściwości koloidalnych w tkankach).

Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące występuje w zakresie częstotliwości od 1 Hz do 10^{16} Hz. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe na przykład linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe - urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1-300 000 MHz, do których należą:

- stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV,
- urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Intensywny rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też powiększanie się liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883) określa dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową odrębną wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego 50 Hz w wysokości 1kV/m. Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludności jest dozwolone bez ograniczeń ww. rozporządzenie określa wysokość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m. Dla pól elektromagnetycznych w zakresie częstotliwości 300 MHz do 300 GHz (zakres częstotliwości sieci telefonii komórkowej) dopuszczalna wartość składowej elektrycznej wynosi 7 kV/m, natomiast gęstość mocy $0,1 \text{ W/m}^2$.

Z kolei Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2020, poz. 258) określa częstotliwość pola elektromagnetycznego, dla której określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową na poziomie 50 Hz przy składowej elektrycznej E równej 1000 V/m (1 kV/m) i składowej magnetycznej H równej 60 A/m.

W odniesieniu do przedmiotowego terenu jako źródło promieniowania elektromagnetycznego wskazuje się napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV oraz tereny infrastruktury technicznej elektroenergetyki - tj. stacja transformatorowa o napięciu znamionowym 110 kV.

5.4.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wskazuje się zmian w zakresie emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego. Obiekty będące źródłami promieniowania elektromagnetycznego obecnie już istnieją i funkcjonują

5.4.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wprowadza się rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości w tym zakresie.

Zaznacza się, iż zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone poprzez zapewnienie odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

Jednocześnie w obowiązującym planie, w zakresie ochrony środowiska ustalono:

1. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przed uciążliwościami lokalizowanych obiektów:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych;
- 2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem:
 - a) dróg o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km,
 - b) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
 - c) lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych,
 - d) garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha,

- e) zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 4,0 ha,
 - f) napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV.
- 3) stopień uciążliwości obiektów lub przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, odpowiednio dla ustalonego w niniejszej uchwale przeznaczenia terenów;
- 4) zakaz zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego;
- 5) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

5.5 Zagrożenie powierzchni ziemi i pokrywy glebowej

Przedmiotowy teren, jego powierzchnia i pokrywa glebowa, uległ znacznym przekształceniom w wyniku działalności człowieka. Zaznacza się udział obszarów o glebach przekształconych mechanicznie (o wymieszanych profilach genetycznych i/lub o skróconym profilu) oraz gleb antropogenicznych i terenów bezglebowych.

Na terenach miejsko-przemysłowych występują grunty antropogeniczne, a gleby wskutek deformacji powierzchni, zmiany stosunków wodnych i zanieczyszczeń atmosferycznych zostały przekształcone (zawodnione, zakwaszone, osuszone). Występują ponadto utwory typologicznie zaliczone do urbisoli i ekranosoli (gleb przykrytych). Powierzchnie przykrywające mają tu zazwyczaj postać asfaltu, bruku lub litego betonu.

5.5.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wskazuje się zmian w zakresie zagrożenia powierzchni ziemi i pokrywy glebowej.

W związku z charakterem modyfikacji wprowadzanych w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) o charakterze korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów oraz przy zachowaniu założenia, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych, nie przewiduje się istotnych zmian w zakresie zagrożenia powierzchni ziemi i pokrywy glebowej przedmiotowego terenu w stosunku do przewidzianych w prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej do obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Natomiast biorąc pod uwagę zmiany, które są proponowane względem aktualnego użytkowania terenu poszerzeniu ulegną powierzchnie o charakterze antropogenicznym, zurbanizowanym. Morfologia powierzchni terenu wraz z pokrywą glebową mogą zostać przekształcone w związku z niwelacją terenu pod budowę obiektów kubaturowych.

Przekształcenia przejawiać się mogą m.in. w częściowym lub całkowitym zdarciu poziomów genetycznych, ich wymieszaniu między sobą lub wymieszaniu z materiałem obcym, zasypaniu, zagęszczeniu itp. Dodatkowo zmniejszeniu ulegną powierzchnie biologicznie czynne skutkujące ograniczeniem możliwości infiltracji wód w głąb ziemi i równocześnie jest związane ze wzrostem spływu wód deszczowych z terenów utwardzonych.

5.5.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Modyfikacje wprowadzane w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) mają charakter korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów przy zachowaniu założenia, że nie będą wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych.

Odnosząc się do aktualnego użytkowania terenów zapisy Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowią częściową zmianę w zagospodarowaniu terenów. W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości wymienia się:

- ustanowienie i zachowanie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych, nie będących obszarami nieprzepuszczalnymi dla infiltrującej wody,
- rozsądne gospodarowanie gruntami przeznaczonymi na przekształcenie na tereny o charakterze antropogenicznym, zurbanizowanym,
- zabiegi zmierzające do zachowania bądź odtwarzania pokrywy glebowej,
- ograniczenie zabiegów niwelacyjnych jedynie do koniecznych bądź zachowanie stosunkowego urozmaicenia rzeźby terenu nawiązującej do form naturalnych, charakterystycznych dla lokalizacji obszaru.

Jednocześnie w obowiązującym planie, w zakresie ochrony środowiska ustalono:

1. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przed uciążliwościami lokalizowanych obiektów:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych;
- 2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem:
 - a) dróg o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km,
 - b) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
 - c) lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych,
 - d) garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha,
 - e) zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 4,0 ha,
 - f) napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV.
- 3) stopień uciążliwości obiektów lub przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, odpowiednio dla ustalonego w niniejszej uchwale przeznaczenia terenów;

4) zakaz zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego;

5) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

2. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przyrody:

1) Na terenach oznaczonych symbolem **3R, 4R, 5R, 2KDZ1/2, 4KDD1/2** dopuszcza się utworzenie użytku ekologicznego "Pańska Góra", zgodnie z przepisami prawa ochrony przyrody, oznaczonego graficznie na rysunku planu;

2) Na terenach oznaczonych symbolami **1ER, 2ER, 3KDZ1/2** dopuszcza się utworzenie Zespołu Przyrodniczo - Krajobrazowego "Trzebieśławskie Wzgórza", zgodnie z przepisami prawa ochrony przyrody, oznaczonego graficznie na rysunku planu;

3) Obejmuje się ochroną trasowe złoża wapieni Ujejsce zalegające na terenach oznaczonych symbolami **3R, 4R i 2KDZ1/2**, oznaczone graficznie na rysunku planu, zgodne z przepisami prawa ochrony środowiska.

5.6 Emisja odpadów

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 797 z późn. zm.) narzuciła na gminy obowiązek przejęcia odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz obiektów usługowych i produkcyjnych, a więc od dnia 1 lipca 2013 roku, gmina jest odpowiedzialna za cały proces gospodarowania odpadami. gmina wybiera w drodze przetargu jedną firmę, której zadaniem jest odbieranie odpadów komunalnych zmieszanych (pojemniki) i segregowanych (worki) z nieruchomości zamieszkałych.

5.6.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje się znacznego wzrostu ilości wytwarzanych odpadów.

W związku z charakterem modyfikacji wprowadzanych w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) o charakterze korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów oraz przy zachowaniu założenia, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych, nie przewiduje się istotnych zmian w zakresie emisji odpadów w stosunku do poziomu przewidzianego w prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej do obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Natomiast biorąc pod uwagę zmiany, które są proponowane względem aktualnego użytkowania terenu zwiększy się ilość wytwarzanych odpadów pochodzących z gospodarstw domowych (funkcja mieszkaniowa ogółem i usługowa ogółem), które powstaną na przedmiotowym obszarze w wyniku realizacji zamierzeń Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5.6.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości wskazuje się segregację i recykling odpadów zgodnie z obowiązującym w tym zakresie ustawodawstwem oraz obowiązującym w gminie systemem.

Jednocześnie w obowiązującym planie, w zakresie ochrony środowiska ustalono:

1. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przed uciążliwościami lokalizowanych obiektów:

1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych;

2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem:

a) dróg o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km,

b) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,

c) lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych,

d) garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha,

e) zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 4,0 ha,

f) napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV.

3) stopień uciążliwości obiektów lub przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, odpowiednio dla ustalonego w niniejszej uchwale przeznaczenia terenów;

4) zakaz zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego;

5) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

2. Na obszarze objętym planem ustala się postępowanie z odpadami zgodnie z regulaminem porządku i czystości w gminie oraz przepisami ustawy o odpadach.

3. Dopuszcza się magazynowanie przez przedsiębiorców, odpadów niezbędnych do działalności produkcyjnej i usługowej lub wytworzonych w wyniku działalności produkcyjnej i usługowej, prowadzonej na obszarze objętym planem w terenie do którego posiadacz odpadów ma tytuł prawny.

5.7 Emisja ścieków

Stan czystości wód powierzchniowych i ich poziom zanieczyszczenia jest efektem działalności człowieka. Wody powierzchniowe, szczególnie większe cieką, były wykorzystywane jako odbiornik ścieków komunalnych czy przemysłowych. Ponadto często zaznacza się bakteriologiczne zanieczyszczenie wód powierzchniowych.

Z terenów nieobjętych systemem kanalizacji sanitarnej, ścieki komunalne gromadzone są w szczelnych osadnikach przydomowych, okresowo opróżnianych. Stan techniczny części z nich nie jest zadowalający. Nieszczelności zbiornika bądź nieprawidłowa praktyka w zakresie gromadzenia ścieków powodują przeciekanie ścieków bytowo-gospodarczych do gruntu. Zdarza się również opróżnianie osadników na pola i nieużytki. Nieliczne nieruchomości wyposażone są w przydomowe oczyszczalnie ścieków.

5.7.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje się znacznego wzrostu ilości wytwarzanych ścieków.

W związku z charakterem modyfikacji wprowadzanych w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) o charakterze korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów oraz przy zachowaniu założenia, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych, nie przewiduje się istotnych zmian w zakresie emisji ścieków w stosunku do poziomu przewidzianego w prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej do obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Natomiast biorąc pod uwagę zmiany, które są proponowane względem aktualnego użytkowania terenu uwzględnia się możliwość zwiększenia liczby wytwórców ścieków bytowo-gospodarczych.

Przy podłączeniu do prawidłowo funkcjonującej sieci kanalizacyjnej oraz przy korzystaniu z odpowiednich bezodpływowych, szczelnych wbudowanych szamb, z których ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne, nie przewiduje się możliwości zanieczyszczenia środowiska wskutek niekontrolowanej emisji ścieków bytowo-gospodarczych, jak i przemysłowych.

5.7.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Modyfikacje wprowadzane w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) mają charakter korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów przy zachowaniu założenia, że nie będą wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych.

Odnosząc się do aktualnego użytkowania terenów zapisy Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowią częściową zmianę w zagospodarowaniu terenów. W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości wymienia się:

- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,

- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), z którego ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne,
- korzystanie z oczyszczalni ścieków zbudowanych na potrzeby obiektów usługowych/produkcyjnych oraz w zależności czy wymaga tego proces technologiczny.

Zabrania się odprowadzania ścieków do gleby, wód powierzchniowych, wód gruntowych, kanałów melioracyjnych, gdyż stanowią one zagrożenie dla środowiska.

Jednocześnie w obowiązującym planie, w zakresie ochrony środowiska ustalono:

1. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przed uciążliwościami lokalizowanych obiektów:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych;
- 2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem:
 - a) dróg o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km,
 - b) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
 - c) lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych,
 - d) garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha,
 - e) zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 4,0 ha,
 - f) napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV.
- 3) stopień uciążliwości obiektów lub przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, odpowiednio dla ustalonego w niniejszej uchwale przeznaczenia terenów;
- 4) zakaz zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego;
- 5) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

2. W zakresie ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Olkusz - Zawiercie:

- 1) zakaz wprowadzania ścieków nie spełniających wymagań przepisów prawa wodnego odnośnie wprowadzania ścieków do gruntów i wód podziemnych na terenach o najwyższej podatności poziomu zbiornikowego na zanieczyszczenie;
- 2) nakaz podczyszczania wód opadowych i roztopowych pochodzących z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej dróg, ulic, a także parkingów o powierzchni większej niż 0,1 ha oraz stacji paliw, stacji obsługi samochodów, w odpowiednich urządzeniach;

- 3) sposób czasowego przechowywania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych.
3. W obszarze objętym planem ustala się następujące zasady odprowadzenia ścieków komunalnych:
 - 1) docelowe zastosowanie systemu kanalizacji rozdzielczej z oddzielnym odprowadzeniem ścieków sanitarnych oraz wód opadowych i roztopowych. Ścieki sanitarne będą odprowadzane do istniejącej oczyszczalni ścieków "Centrum" w Dąbrowie Górniczej, zlokalizowanej poza obszarem objętym planem;
 - 2) do czasu zrealizowania systemu, o którym mowa w pkt.1 dopuszcza się odprowadzenie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych;
 - 3) na terenach nie objętych planowaną budową miejskiego systemu oczyszczania ścieków dopuszcza się przydomowe oczyszczalnie ścieków bez możliwości ich rozsączania.
4. W obszarze objętym planem ustala się następujące zasady odprowadzenia wód opadowych i roztopowych:
 - 1) ustala się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do systemu kanalizacji deszczowej miasta;
 - 2) dopuszcza się systemy zagospodarowania wód opadowych i roztopowych odprowadzanych z powierzchni dachów w miejscu ich powstania w obrębie działki, w sposób nie zakłócający stosunków wodnych na gruntach sąsiednich, zgodnie z ustawą prawo wodne;
 - 3) dla terenów narażonych na zanieczyszczenie, takich jak drogi publiczne, utwardzone place, a także parkingi o powierzchni większej niż 0,1 ha oraz stacje paliw i stacje obsługi samochodów ustala się nakaz stosowania urządzeń podczyszczających przed wpuszczeniem wód opadowych i roztopowych do odbiornika.

5.8 Zagrożenie wynikające z eksploatacji kopalni

W północno-zachodniej części przedmiotowego terenu identyfikuje się fragment udokumentowanego złoża wapieni Ujejsce (KD 616), skąd pozyskiwano głównie kamienie drogowe i budowlane. Powierzchnia całego udokumentowanego złoża: 76.190 ha. W złożu brak aktualnych obszarów górniczych - eksploatacja jest zaniechana.

5.8.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie określa się skutków projektowanych ustaleń w tym zakresie.

5.8.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie określa rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących lub ograniczających negatywne uciążliwości projektowanych ustaleń w zakresie zagrożeń wynikających z eksploatacji kopalni.

Jednocześnie w obowiązującym planie, w zakresie ochrony środowiska ustalono:

1. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przed uciążliwościami lokalizowanych obiektów:
 - 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według

stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych;

2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem:

- a) dróg o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km,
- b) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- c) lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych,
- d) garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha,
- e) zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 4,0 ha,
- f) napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV.

3) stopień uciążliwości obiektów lub przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, odpowiednio dla ustalonego w niniejszej uchwale przeznaczenia terenów;

4) zakaz zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego;

5) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

2. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przyrody:

(...)

3) Obejmuje się ochroną trasowe złoża wapieni Ujejsce zalegające na terenach oznaczonych symbolami **3R, 4R i 2KDZ1/2**, oznaczone graficznie na rysunku planu, zgodne z przepisami prawa ochrony środowiska.

5.9 Zagrożenia wód powierzchniowych

O zagrożeniach wód powierzchniowych trudno mówić w ujęciu dla niewielkiego wycinka przestrzeni, ponieważ zanieczyszczenia, które przedostały się do środowiska wodnego nawet w oddalonej lokalizacji oddziałują na nie na całej długości cieku bądź na całej powierzchni zbiornika wodnego oraz w jego otoczeniu.

Zagrożeniem dla wód powierzchniowych stanowią zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych oraz eutrofizacja powodowana wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa. Znaczna ilość zanieczyszczeń produkowanych przez zakłady produkcyjne, przemysłowe i górnicze (w tym poza granicami Miasta) trafia do sieci cieków i kanałów melioracyjnych. Ładunek zanieczyszczeń wprowadzany jest także do wód powierzchniowych z opadami atmosferycznymi, a związane jest to bezpośrednio z zanieczyszczeniem powietrza. Ponadto zanieczyszczenia wód powierzchniowych pochodzą ze splukiwania powierzchni utwardzonych, na których występują zanieczyszczenia substancjami ropopochodnych (paliwa, smary).

Grunt charakteryzuje się zróżnicowaną przepuszczalnością wynikającą m.in. z występowania gleb przekształconych mechanicznie (o wymieszanych profilach genetycznych i/lub o skróconym profilu) oraz gleb antropogenicznych.

5.9.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stan jakościowy i ilościowy wód płynących powierzchniowych i gruntowych jest zagrożony ze względu na wpływ działalności antropogenicznej.

W związku z charakterem modyfikacji wprowadzanych w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) o charakterze korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów oraz przy zachowaniu założenia, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych, nie przewiduje się istotnych zmian w zakresie zagrożenia wód powierzchniowych w stosunku do poziomu przewidzianego w prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej do obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Natomiast biorąc pod uwagę zmiany, które są proponowane względem aktualnego użytkowania terenu uwzględnia się możliwość negatywnego oddziaływania proponowanych zmian na stan i jakość wód powierzchniowych. Kluczowe znaczenie będzie mieć poszerzenie terenów zainwestowanych.

Jednak zaznacza się, że przy podłączeniu do prawidłowo funkcjonującej sieci kanalizacyjnej oraz przy korzystaniu z odpowiednich bezodpływowych, szczelnych wbudowanych szamb, z których ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne, nie przewiduje się możliwości zanieczyszczenia środowiska wskutek niekontrolowanej emisji ścieków bytowo-gospodarczych.

5.9.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości zaleca się:

- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), z którego ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne,
- korzystanie z oczyszczalni ścieków zbudowanych na potrzeby obiektów usługowych/produkcyjnych oraz w zależności czy wymaga tego proces technologiczny.

Zabrania się odprowadzania ścieków do gleby, wód powierzchniowych, wód gruntowych, kanałów melioracyjnych, gdyż stanowią one zagrożenie dla środowiska.

Jednocześnie w obowiązującym planie, w zakresie ochrony środowiska ustalono:

1. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przed uciążliwościami lokalizowanych obiektów:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według

stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych;

2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem:

- a) dróg o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km,
- b) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- c) lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych,
- d) garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha,
- e) zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 4,0 ha,
- f) napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV.

3) stopień uciążliwości obiektów lub przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, odpowiednio dla ustalonego w niniejszej uchwale przeznaczenia terenów;

4) zakaz zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego;

5) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

2. W zakresie ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Olkusz - Zawiercie:

- 1) zakaz wprowadzania ścieków nie spełniających wymagań przepisów prawa wodnego odnośnie wprowadzania ścieków do gruntów i wód podziemnych na terenach o najwyższej podatności poziomu zbiornikowego na zanieczyszczenie;
- 2) nakaz podczyszczania wód opadowych i roztopowych pochodzących z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej dróg, ulic, a także parkingów o powierzchni większej niż 0,1 ha oraz stacji paliw, stacji obsługi samochodów, w odpowiednich urządzeniach;
- 3) sposób czasowego przechowywania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych.

3. W obszarze objętym planem ustala się następujące zasady odprowadzenia ścieków komunalnych:

- 1) docelowe zastosowanie systemu kanalizacji rozdzielczej z oddzielnym odprowadzeniem ścieków sanitarnych oraz wód opadowych i roztopowych. Ścieki sanitarne będą odprowadzane do istniejącej oczyszczalni ścieków "Centrum" w Dąbrowie Górniczej, zlokalizowanej poza obszarem objętym planem;
- 2) do czasu zrealizowania systemu, o którym mowa w pkt.1 dopuszcza się odprowadzenie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych;
- 3) na terenach nie objętych planowaną budową miejskiego systemu oczyszczania ścieków dopuszcza się przydomowe oczyszczalnie ścieków bez możliwości ich rozsącania.

4. W obszarze objętym planem ustala się następujące zasady odprowadzenia wód opadowych i roztopowych:

- 1) ustala się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do systemu kanalizacji deszczowej miasta;
- 2) dopuszcza się systemy zagospodarowania wód opadowych i roztopowych odprowadzanych z powierzchni dachów w miejscu ich powstania w obrębie działki, w sposób nie zakłócający stosunków wodnych na gruntach sąsiednich, zgodnie z ustawą prawo wodne;

3) dla terenów narażonych na zanieczyszczenie, takich jak drogi publiczne, utwardzone place, a także parkingi o powierzchni większej niż 0,1 ha oraz stacje paliw i stacje obsługi samochodów ustala się nakaz stosowania urządzeń podczyszczających przed wpuszczeniem wód opadowych i roztopowych do odbiornika.

5.10 Zagrożenia wód podziemnych

Do zagrożeń wpływających na stan i jakość zasobów jednolitych części wód podziemnych (ogólnie) należą następujące przyczyny, źródła i typy zanieczyszczeń:

1. powierzchniowe:

- głównie nieskanalizowane obszary zabudowy z odprowadzaniem ścieków bytowych do gruntu (skażenia wód charakteryzują się podwyższoną zawartością związków azotowych, chlorków i podwyższonego stężenia metali ciężkich),
- intensywne użytkowanie rolnicze.

2. punktowe:

- składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych (podwyższone stężenia związków azotu, fosforu, metali ciężkich i wysokie BZT5 i ChZT7),
- oczyszczalnie ścieków i fermy hodowlane są również źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych,
- magazyny i stacje paliw – nieszczelność zbiorników powoduje przesiąkanie produktów ropopochodnych,
- drenaż wymuszony ujęciami wód komunalnych (głównie w piętrze czwartorzędu, neogenu oraz karbonu),
- drenaż górniczy wywołany eksploatacją węgla kamiennego czynnych i zlikwidowanych kopalń węgla kamiennego (w tym konieczne jest stałe odwadnianie ze względu na zagrożenie wodne czynnych kopalń).

3. liniowe:

- ciekі powierzchniowe, zasilające wody podziemne w obszarze drenażu górniczego,
- transport drogowy – źródłem zanieczyszczeń są głównie spływy powierzchniowe i roztopowe z dróg oraz zrzuty substancji niebezpiecznych, związane z wypadkami i uszkodzeniami pojazdów,
- splukiwania obszarów rolnych i leśnych (nawozy, środki ochrony roślin).

5.10.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stan jakościowy i ilościowy wód płynących podziemnych jest zagrożony ze względu na wpływ działalności antropogenicznej.

W związku z charakterem modyfikacji wprowadzanych w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) o charakterze korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów oraz przy zachowaniu założenia, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych, nie przewiduje się istotnych zmian w zakresie zagrożenia wód podziemnych w stosunku do poziomu przewidzianego w prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej do obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Natomiast biorąc pod uwagę zmiany, które są proponowane względem aktualnego użytkowania terenu uwzględnia się możliwość negatywnego oddziaływania proponowanych zmian na stan i jakość wód powierzchniowych. Kluczowe znaczenie będzie mieć poszerzenie terenów zainwestowanych.

Jednak zaznacza się, że przy podłączeniu do prawidłowo funkcjonującej sieci kanalizacyjnej oraz przy korzystaniu z odpowiednich bezodpływowych, szczelnych wbudowanych szamb, z których ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne, nie przewiduje się możliwości zanieczyszczenia środowiska wskutek niekontrolowanej emisji ścieków bytowo-gospodarczych.

Potencjalne zanieczyszczenia obszarowe powodowane mogą być przez:

- niedostatecznie rozwinięty, nieszczelny system kanalizacji i oczyszczalni ścieków,
- nieodpowiednie, nieszczelne zbiorniki przydomowe na ścieki,
- odprowadzanie do wód powierzchniowych i gruntu nieoczyszczonych ścieków,
- infiltrację do gruntu wód ze spływu powierzchniowego z terenów dróg,
- niewłaściwe składowanie odpadów.

5.10.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości zaleca się:

- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), z którego ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne,
- korzystanie z oczyszczalni ścieków zbudowanych na potrzeby obiektów usługowych/produkcyjnych oraz w zależności czy wymaga tego proces technologiczny.

Zabrania się odprowadzania ścieków do gleby, wód powierzchniowych, wód gruntowych, kanałów melioracyjnych, gdyż stanowią one zagrożenie dla środowiska.

Jednocześnie w obowiązującym planie, w zakresie ochrony środowiska ustalono:

1. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przed uciążliwościami lokalizowanych obiektów:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych;
- 2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem:
 - a) dróg o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km,
 - b) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,

- c) lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych,
 - d) garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha,
 - e) zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 4,0 ha,
 - f) napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV.
- 3) stopień uciążliwości obiektów lub przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, odpowiednio dla ustalonego w niniejszej uchwale przeznaczenia terenów;
 - 4) zakaz zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego;
 - 5) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.
2. W zakresie ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Olkusz - Zawiercie:
- 1) zakaz wprowadzania ścieków nie spełniających wymagań przepisów prawa wodnego odnośnie wprowadzania ścieków do gruntów i wód podziemnych na terenach o najwyższej podatności poziomemu zbiornikowemu na zanieczyszczenie;
 - 2) nakaz podczyszczania wód opadowych i roztopowych pochodzących z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej dróg, ulic, a także parkingów o powierzchni większej niż 0,1 ha oraz stacji paliw, stacji obsługi samochodów, w odpowiednich urządzeniach;
 - 3) sposób czasowego przechowywania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych.
3. W obszarze objętym planem ustala się następujące zasady odprowadzenia ścieków komunalnych:
- 1) docelowe zastosowanie systemu kanalizacji rozdzielczej z oddzielnym odprowadzeniem ścieków sanitarnych oraz wód opadowych i roztopowych. Ścieki sanitarne będą odprowadzane do istniejącej oczyszczalni ścieków "Centrum" w Dąbrowie Górniczej, zlokalizowanej poza obszarem objętym planem;
 - 2) do czasu zrealizowania systemu, o którym mowa w pkt.1 dopuszcza się odprowadzenie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych;
 - 3) na terenach nie objętych planowaną budową miejskiego systemu oczyszczania ścieków dopuszcza się przydomowe oczyszczalnie ścieków bez możliwości ich rozsącania.
4. W obszarze objętym planem ustala się następujące zasady odprowadzenia wód opadowych i roztopowych:
- 1) ustala się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do systemu kanalizacji deszczowej miasta;
 - 2) dopuszcza się systemy zagospodarowania wód opadowych i roztopowych odprowadzanych z powierzchni dachów w miejscu ich powstania w obrębie działki, w sposób nie zakłócający stosunków wodnych na gruntach sąsiednich, zgodnie z ustawą prawo wodne;
 - 3) dla terenów narażonych na zanieczyszczenie, takich jak drogi publiczne, utwardzone place, a także parkingi o powierzchni większej niż 0,1 ha oraz stacje paliw i stacje obsługi samochodów ustala się nakaz stosowania urządzeń podczyszczających przed wpuszczeniem wód opadowych i roztopowych do odbiornika.

5.11 Zagrożenie przyrody i krajobrazu

Teren objęty niniejszym opracowaniem stale podlega presji antropogenicznej. Identyfikuje się tutaj krajobraz kulturowy. Wykazuje on zróżnicowane wartości przyrodnicze i krajobrazowe.

Krajobraz przedmiotowego terenu jest zróżnicowany. W części centralnej i wschodniej, przy południowej granicy opracowania, zlokalizowane są obszary zabudowy mieszkaniowej głównie jednorodzinnej. W części zachodniej przeważają obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny produkcyjno-usługowe. Południowa część terenu (południowo-zachodnia) to obszary zalesione i obszary zabudowy usługowej sportu i rekreacji, natomiast północna część stanowi rozległe tereny otwarte, biologicznie czynne - tereny zieleni nieurządzonej, tereny rolnicze oraz tereny zadrzewień i zakrzewień.

Obszar opracowania znajduje się w niewielkiej odległości na zachód od obszaru węzłowego 30M Jura Krakowsko-Częstochowska o znaczeniu międzynarodowym.

Na omawianym terenie możemy wyróżnić lokalny korytarz rzeczny, którego niewielki fragment znajduje się na południowo-zachodnich obrzeżach terenu opracowania (ciek bez nazwy – dopływ Trzebyczki). Wzdłuż tego korytarza odbywa się przemieszczanie materii i przepływ energii. W granicach opracowania nie stwierdza się występowania korytarzy lądowych, umożliwiających komunikację między poszczególnymi kompleksami leśnymi.

5.11.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla zagrożeń przyrody i krajobrazu wpływ będzie mieć poszerzenie terenów zainwestowanych.

W związku z charakterem modyfikacji wprowadzanych w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) o charakterze korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów oraz przy zachowaniu założenia, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych, nie przewiduje się istotnych zmian w zakresie zagrożenia przyrody i krajobrazu przedmiotowego terenu w stosunku do przewidzianych w prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej do obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Natomiast biorąc pod uwagę zmiany, które są proponowane względem aktualnego użytkowania terenu poszerzeniu ulegną powierzchnie o charakterze antropogenicznym, zurbanizowanym. Zmiana przeznaczenia terenu spowoduje ograniczenia zasobów przyrodniczych w stopniu umiarkowanym. Nowe przeznaczenie jest częściowo spójne z przeznaczeniem już występującym i stanowić będzie kontynuację dotychczasowych funkcji. Pogorszenie warunków środowiska przyrodniczego i jakości krajobrazu określa się zatem w stopniu umiarkowanym. Zmniejszeniu może ulec powierzchnia biologicznie czynna, szata roślinna zostanie wymieniona lub silnie zmodyfikowana, naturalny spływ powierzchniowy będzie odbywał się po nawierzchniach szczelnych, ponadto przewiduje się dodatkowe wytwarzanie odpadów.

Wprowadzanie pozaprzyrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i dostosowaniem / usunięciem porastającej jej roślinności. Lokalnie realizacja zamierzeń może być związana z koniecznością wycinki zieleni (drzew i krzewów). Wraz zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna zostanie częściowo wyparta na tereny przyległe. Występują tu jednak głównie gatunki zsynantropizowane, a zatem realizacja zamierzeń nie powinna stwarzać zagrożeń dla ogólnego stanu lokalnych populacji gatunków chronionych.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia zawarte w zapisach Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja zamierzeń zawartych w Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w granicach przedmiotowego terenu będzie związana z umiarkowanym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

5.11.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Modyfikacje wprowadzane w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) mają charakter korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów przy zachowaniu założenia, że nie będą wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych.

Odnosząc się do aktualnego użytkowania terenów zapisy Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowią częściową zmianę w zagospodarowaniu terenów. W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości wymienia się:

- powszechne i współzależne uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w dokumentach planistycznych,
- ochronę różnorodności biologicznej obszarów niezdegradowanych,
- ustanowienie i zachowanie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych,
- umożliwieniu migracji organizmów,
- przeprowadzanie koniecznych wycinek roślinności poza okresami lęgowymi,
- ograniczeniu nadmiernej emisji zanieczyszczeń do środowiska (zanieczyszczeń powietrza, ścieków komunalnych, odpadów komunalnych, emisji hałasu),
- monitoring stanu środowiska w jego komponentach takich jak stan zanieczyszczeń atmosfery oraz wód powierzchniowych.

Jednocześnie w obowiązującym planie, w zakresie ochrony środowiska ustalono:

1. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przed uciążliwościami lokalizowanych obiektów:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych;
- 2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem:
 - a) dróg o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km,
 - b) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
 - c) lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych,
 - d) garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha,
 - e) zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 4,0 ha,
 - f) napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV.
- 3) stopień uciążliwości obiektów lub przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, odpowiednio dla ustalonego w niniejszej uchwale przeznaczenia terenów;

4) zakaz zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego;

5) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

2. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przyrody:

1) Na terenach oznaczonych symbolem **3R, 4R, 5R, 2KDZ1/2, 4KDD1/2** dopuszcza się utworzenie użytku ekologicznego "Pańska Góra", zgodnie z przepisami prawa ochrony przyrody, oznaczonego graficznie na rysunku planu;

2) Na terenach oznaczonych symbolami **1ER, 2ER, 3KDZ1/2** dopuszcza się utworzenie Zespołu Przyrodniczo - Krajobrazowego "Trzebieśławskie Wzgórza", zgodnie z przepisami prawa ochrony przyrody, oznaczonego graficznie na rysunku planu;

3) Obejmuje się ochroną trasowe złoża wapieni Ujejsce zalegające na terenach oznaczonych symbolami **3R, 4R i 2KDZ1/2**, oznaczone graficznie na rysunku planu, zgodne z przepisami prawa ochrony środowiska.

5.12 Zagrożenia obszaru NATURA 2000

Na terenie objętym Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak również w jego bezpośrednim sąsiedztwie, nie występują obszary Natura 2000. W związku z powyższym oraz mając na uwadze powierzchnię przedmiotowego terenu i charakter zmian wprowadzanych w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, nie stwierdza się zagrożenia dla obiektów NATURA 2000.

5.13 Zagrożenia dziedzictwa kulturowego

Na terenie objętym Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zlokalizowane się obejmuje ochroną w planie:

- obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków - krzyże i kapliczki przydrożne,
- obiekty militarne: część fortyfikacji z niemieckich z 1944 r. linia obrony b - 2.

Ich szczegółowe zestawienie znajduje się w projekcie planu, wskazano je również na rysunku planu. W projekcie planu wprowadzono szereg ustaleń ochraniających zabytki i obiekty kulturowe. W związku z wprowadzonymi zapisami nie przewiduje się zagrożenia tego elementu dziedzictwa kulturowego.

5.14 Zagrożenie środowiska w sytuacji wystąpienia niebezpiecznych awarii

Na terenie objętym Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak również w jego bezpośrednim sąsiedztwie, nie są zlokalizowane zakłady dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w związku z czym nie stwierdza się zagrożenia środowiska w sytuacji wystąpienia niebezpiecznych awarii.

Jednocześnie w obowiązującym planie, w zakresie ochrony środowiska ustalono:

1. W obszarze objętym planem ustala się w zakresie ochrony przed uciążliwościami lokalizowanych obiektów:

1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych;

2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku

i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, według stanu prawnego na dzień uchwalenia planu, za wyjątkiem:

- a) dróg o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km,
 - b) sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
 - c) lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym również instalacji radiokomunikacyjnych,
 - d) garaży, parkingów samochodowych lub zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha,
 - e) zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 4,0 ha,
 - f) napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV.
- 3) stopień uciążliwości obiektów lub przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, odpowiednio dla ustalonego w niniejszej uchwale przeznaczenia terenów;
- 4) zakaz zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, wytwarzania hałasu i wibracji, emisji pola elektromagnetycznego;
- 5) zakaz lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na całokształt środowiska obszaru oraz obszary Natura 2000

Ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmują wprowadzenie nieznacznych korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń. Zmiany te najczęściej mają charakter przeniesienia funkcji terenu sąsiedniego, co skutkuje poszerzeniem obszarów o poszczególnych funkcjach. Zaznacza się, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych.

Wszystkie zmiany zostały przedstawione w sposób czytelny na Rysunku prognozy oddziaływania na środowisko, który jest dołączony do niniejszego opracowania. Nie wprowadza się modyfikacji w charakterze obszarów (tzn. nie wprowadza się zmian w danej kategorii przeznaczenia terenu, bądź zmiany te są nieznaczne i nie wpływają na funkcjonowanie obszaru objętego Zmianą planu), nazewnictwie obszarów, jak i oznaczeniach graficznych.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia zawarte w zapisach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie Osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa w granicach przedmiotowego terenu może być związana ze nieznacznym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

Aktualnie w obszarze Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dominuje stałe oddziaływanie istniejącego zagospodarowania na środowisko powodowane przez istniejącą zabudowę mieszkaniową ogółem, usługową ogółem, obiekty produkcyjnych, składów, magazynów i usług oraz tereny wykorzystywane rolniczo.

W związku z charakterem modyfikacji wprowadzanych w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) o charakterze korekt granic bądź

nieznacznych zmian przeznaczeń terenów oraz przy zachowaniu założenia, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych, nie przewiduje się istotnych zmian w zakresie przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótko-, średnio- i długoterminowych, stałych i chwilowych przedmiotowego terenu w stosunku do przewidzianych w prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej do obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Natomiast biorąc pod uwagę zmiany, które są proponowane względem aktualnego użytkowania terenu realizacja ustaleń Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie Osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa będzie związana głównie z pogłębieniem się oddziaływań występujących na przedmiotowym terenie.

Oddziaływanie krótkotrwałe polegać będzie między innymi na emisji hałasu, odpadów oraz zanieczyszczeń do powietrza związanych z budową (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane), przebudową bądź rozbiórką obiektów budowlanych - głównie budynków mieszkalnych. Możliwe będzie wystąpienie wzmożonego oddziaływania akustycznego. Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, bo związany z realizacją poszczególnych zadań założonych w Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji).

Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi spowodowanym na przykład pracami niwelacyjnymi oraz zajęciem terenu przez budynki. Wprowadzanie pozaprzrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i częściowym usunięciem porastającej jej roślinności. Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna kręgowców może zostać wyparta na tereny przyległe.

Nieuniknione jest to, że opisane wyżej oddziaływania będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z poszczególnych terenów spowoduje wzrost tego oddziaływania. Kumulacji podlegać będzie przede wszystkim hałas, a także emitowane zanieczyszczenia atmosferyczne i odpadów. Szczegółowe zestawienie typów oddziaływań zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Charakterystyka typów oddziaływań

TYP ODDZIAŁYWAŃ	ETAP BUDOWY	ETAP EKSPLOATACJI
BEZPOŚREDNIE	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi; - pylenie z powierzchni odkrytych miejsc składowych materiałów sypkich i obiektów w budowie; - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach; - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost powierzchni terenów osłoniętych; - wzrost ilości wytwarzanych odpadów; - wzrost emisji hałasu bytowego; - przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod instalację i towarzyszące jej zagospodarowanie.
POŚREDNIE	- nie przewiduje się.	- intensyfikacja ruchu pojazdów.
WTÓRNE	- nie przewiduje się.	- dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy.
SKUMULOWANE	<ul style="list-style-type: none"> - krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych oraz hałasu komunikacyjnego; - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych (zielonych). 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów; - kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz bytowego.
KRÓTKOTERMINOWE	- hałas budowlany;	- erozja gleby.

	<ul style="list-style-type: none"> - wibracje związane z budową; - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; - powstawanie odpadów budowlanych. 	
DŁUGOTERMINOWE	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej; - erozja gleby. 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany morfologii terenu (lokalnych warunków krajobrazowych) związane z powstawaniem instalacji; - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy.
STAŁE	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany ukształtowania powierzchni terenu; - zmiana lokalnego krajobrazowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - lokalne zmiany mikroklimatu; - zwiększenie powierzchni terenów osłoniętych; - ograniczenia energii słonecznej dla roślinności.
CHWILOWE	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany; - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; - powstawanie odpadów budowlanych. 	<ul style="list-style-type: none"> - hałas chwilowy; - zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego.

Opisane wpływy zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji winny być ograniczane zapisami dokumentów planistycznych, a także przepisami zawartymi w obowiązującym ustawodawstwie dotyczącymi między innymi dopuszczalnych poziomów hałasu i sposobu ograniczenia jego wpływu, a także gospodarki odpadami i gospodarki wodnościekowej.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia zawarte w zapisach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie Osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa w granicach przedmiotowego terenu może być związana ze nieznacznym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

7 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

7.1 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

W odniesieniu do istniejącej sytuacji planistycznej, głównym, zauważalnym kierunkiem przyjętym w ocenianym dokumencie jest wprowadzenie nieznaczących korekt granic bądź nieznaczących zmian przeznaczeń. Zmiany te najczęściej mają charakter przeniesienia funkcji terenu sąsiedniego, co skutkuje poszerzeniem obszarów o poszczególnych funkcjach. Zaznacza się, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych.

Na przedmiotowym obszarze nie występują:

- obszarowe formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- obszary NATURA 2000,
- pomniki przyrody podlegający ochronie.

W obszarze objętym opracowaniem wskazuje się w zakresie ochrony przyrody:

- obszar projektowanego użytku ekologicznego "Pańska Góra",
- obszar projektowanego Zespołu Przyrodniczo - Krajobrazowego "Trzebiesławskie Wzgórza".

Na omawianym terenie możemy wyróżnić lokalny korytarz rzeczny, którego niewielki fragment znajduje się na południowo-zachodnich obrzeżach terenu opracowania (ciek bez nazwy – dopływ Trzebyczki).

Biorąc pod uwagę analizę uwarunkowań środowiskowych przedmiotowego terenu, jego powierzchnię oraz charakter zamierzeń planistycznych nie wskazuje się potencjalnych obszarów problemowych.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia zawarte w zapisach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie Osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa w granicach przedmiotowego terenu może być związana ze nieznacznym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze oraz nie wskazuje się tu problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

7.2 Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Celem ochrony środowiska z punktu widzenia Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie potencjalnego zagrożenia dla środowiska oraz określenie możliwości i intensywność ich występowania. Zapisy przedstawione w prognozie mają na celu wykluczyć lub zminimalizować negatywny wpływ proponowanych zmian lub inwestycji na środowisko przyrodnicze.

W związku z charakterem modyfikacji wprowadzanych w projekcie Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (względem obowiązującego planu) o charakterze korekt granic bądź nieznacznym zmian przeznaczeń terenów oraz przy zachowaniu założenia, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych, nie przewiduje się istotnych zmian w zakresie zagrożenia środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu w stosunku do przewidzianych w prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej do obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Jak wynika z niniejszego opracowania, poziom oddziaływań ustaleń Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko szacuje się na poziomie nieznacznym. Wprowadzane ustalenia stanowią modyfikację w stosunku do aktualnego użytkowania terenu.

Biorąc pod uwagę stan środowiska na obszarze objętym opracowaniem najważniejszymi przedsięwzięciami ograniczającymi zagrożenia dla środowiska byłoby:

- wprowadzenie właściwych parametrów dotyczących nowej zabudowy,
- ustalenie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych,
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów umożliwiającą ich recykling,
- ograniczanie niskiej emisji,
- korzystanie ze zorganizowanej, lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- bezwzględny zakaz odprowadzania ścieków komunalnych i gospodarczych do gleb, wód powierzchniowych, kanałów melioracyjnych,
- bezwzględny zakaz spalania śmieci,

— zapewnienie ochrony obszarom wartościowym przyrodniczo.

8 Ocena możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko ustaleń dokumentu

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, ust. 2, pkt 1, litera d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W odniesieniu do istniejącej sytuacji planistycznej, głównym, zauważalnym kierunkiem przyjętym w ocenianym dokumencie są zmiany w zakresie korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń terenów. Zmiany te najczęściej mają charakter przeniesienia funkcji terenu sąsiedniego, co skutkuje poszerzeniem obszarów o poszczególnych funkcjach. Zaznacza się, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych.

Oddziaływania na środowisko wynikające z wprowadzonych zmian w treści Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będą miały charakter lokalny. Ponadto uwzględniając położenie przedmiotowego obszaru, jego powierzchnię, charakter planowanych zmian przeznaczenia terenu, można stwierdzić, iż realizacja ustaleń Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będą powodowały transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9 Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedstawiona do oceny wprowadza nieznaczne korekty granic bądź nieznaczne zmiany przeznaczeń. Zmiany te najczęściej mają charakter przeniesienia funkcji terenu sąsiedniego, co skutkuje poszerzeniem obszarów o poszczególnych funkcjach. Zaznacza się, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych. Wprowadzane ustalenia stanowią modyfikację w stosunku do aktualnego użytkowania terenu.

Realizacja ustaleń Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wymaga prowadzenia stałego monitoringu kontrolującego stan powietrza, poziom hałasu czy wibracji.

Dla potrzeb niniejszej prognozy zastosowano metodę opisową. Prognoza odnosi się do projektowanego dokumentu. W ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania, uzgodniona z kompetentnymi organami treść prognozy, wraz z projektem Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będą wyłożone do publicznego wglądu, zgodnie z przepisami o panowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ze względu na wielkość, czas funkcjonowania i ewentualną szkodliwość przewidywanych inwestycji w ustaleniach dokumentu nie przewiduje się monitorowania. Przy ewentualnych zaobserwowanych negatywnych skutkach zaobserwowanych przez inwestora lub osoby postronne, monitorowaniem zajmą się odpowiednie służby.

Jakość składowych elementów środowiska takich jak powietrze, wody powierzchniowe czy wody podziemne na terenie województwa śląskiego podlegają monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach.

10 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Celem prognozy jest analiza środowiska i identyfikacja zagrożeń oraz potencjalnych konfliktów (przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko), wskazanie zmian w środowisku mogących zajść w trakcie realizacji i po wdrożeniu projektu Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygiełzowa. Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje teren gminy o powierzchni 2,56 km² (tj. 255,8 ha).

Miasto Dąbrowa Górnicza zajmuje powierzchnię 188,4 km², a zamieszkuje ją około 119373 osób. Wewnętrzny podział administracyjny Dąbrowy Górniczej wyróżnia 20 dzielnic: Antoniów, Błędów, Bugaj, Gołonóg, Korzeniec, Łęka, Łęknice, Łosień, Mydlice, Okradzionów, Piekło, Ratanice, Reden, Sikorka, Strzemieszyce Małe, Strzemieszyce Wielkie, Trzebiesławice, Tucznawa, Ujejsce, Ząbkowice.

Powierzchnia terenu opracowania wynosi 2,56 km² (tj. 255,8 ha), co stanowi 1,36% powierzchni całego miasta Dąbrowa Górnicza.

Wygiełzów jest częścią składową dzielnicy Ząbkowice. We wschodniej i południowej części Wygiełzowa teren jest zabudowany domami jednorodzinnymi z elementami wiejskimi. Natomiast w zachodniej części dominuje budownictwo wielorodzinne. Początkowo były to hotele robotnicze dla budowniczych huty „Katowice”, obecnie przekształcono je w bloki mieszkalne i zasiedlono stałymi mieszkańcami. Niegdyś była to osada czysto rolnicza, położona na prawym brzegu rzeki Trzebyczki, w pobliżu linii kolejowej Katowice – Warszawa.

Ujejsce to dzielnica przyłączona do Dąbrowy Górniczej w 1977 roku. Liczba mieszkańców w marcu 2004 roku wynosiła 2015 osób. Powierzchnia zajmowana przez dzielnicę to 1537 ha. W starej części dzielnicy występuje zabudowa typowo wiejska.

Celem niniejszego opracowania jest:

- analiza środowiska,
- identyfikacja zagrożeń i potencjalnych konfliktów,
- prognoza zmian w środowisku mogących zajść podczas realizacji ustaleń Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- sformułowanie alternatywnych rozwiązań ograniczających zagrożenie dla środowiska.

Analizę i ocenę środowiska naturalnego przeprowadzono na podstawie dostępnych materiałów (archiwalne opracowania studialne, materiały kartograficzne oraz dane uzyskane w trakcie inwentaryzacji terenowej) i opracowań, w szczególności opracowań ekofizjograficznych:

- **Opracowanie ekofizjograficzne Miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Osiedla Młodych Hutników i Wygiełzowa, 2010 r.,**
- **Opracowanie ekofizjograficzne Miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygiełzowa- aktualizacja opracowania, 2020 r.**

W trakcie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko zastosowano metody opisowe, porównawcze, analityczne i waloryzacyjne. Załącznikiem do prognozy jest mapa, na której wskazano ustalenia Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o przewidywanych pozytywnych i negatywnych skutkach oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi.

Ustalono, iż:

- W północno-zachodniej części przedmiotowego terenu identyfikuje się fragment udokumentowanego złoża wapieni Ujejsce (KD 616), skąd pozyskiwano głównie kamienie drogowe i budowlane. Powierzchnia całego udokumentowanego złoża: 76.190 ha. W złożu brak aktualnych obszarów górniczych - eksploatacja jest zaniechana.

- Cały analizowany obszar jest fragmentem zlewni Trzebyczki, lewobrzeżnego dopływu Czarnej Przemszy. Na terenie opracowania powierzchniowa sieć rzeczna praktycznie nie występuje. Jedynie w części południowej obszaru, poniżej Osiedla Młodych Hutników znajdują się dwa cieki. Jeden ma charakter rowu o długości około 200 m (w granicach opracowania). Drugi ciek o charakterze naturalnym to bezpośredni dopływ Trzebyczki wraz z niewielkim dopływem (długość 250 m w granicach opracowania).
- Cały obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach jednej Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o kodzie RW20007212529 - Trzebyczka.
- Na obszarze opracowania występuje zbiornik triasowy GZWP T/4 Olkusz-Zawiercie – 454.
- Obszar objęty opracowaniem w całości znajduje się w jednej Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 112 (PLGW2000112) w dorzeczu Wisły.
- Na obszarze opracowania zdecydowanie dominują gleby wykształcone na utworach węglanowych triasu, wśród których główną grupę stanowią rędziny brunatne.
- Na przedmiotowym terenie zwierzęta występujące to głównie gatunki typowe dla niżu polskiego i głównie gatunki zsynantropizowane (przystosowane do życia w pobliżu siedlisk ludzkich).
- Krajobraz przedmiotowego terenu jest zróżnicowany. W części centralnej i wschodniej, przy południowej granicy opracowania, zlokalizowane są obszary zabudowy mieszkaniowej głównie jednorodzinnej. W części zachodniej przeważają obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny produkcyjno-usługowe. Południowa część terenu (południowo-zachodnia) to obszary zalesione i obszary zabudowy usługowej sportu i rekreacji, natomiast północna część stanowi rozległe tereny otwarte, biologicznie czynne - tereny zieleni nieurządzonej, tereny rolnicze oraz tereny zadrzewień i zakrzewień.
- W granicach objętych opracowaniem nie wyznaczono obszarowych i obiektowych form ochrony przyrody w myśl Ustawy o ochronie przyrody.
- W obszarze objętym planem wskazuje się w zakresie ochrony przyrody: obszar projektowanego użytku ekologicznego "Pańska Góra" i obszar projektowanego Zespołu Przyrodniczo - Krajobrazowego "Trzebiesławskie Wzgórze".
- Na terenie objętym Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak również w jego bezpośrednim sąsiedztwie, nie występują obszary Natura 2000.
- Obszar opracowania znajduje się w niewielkiej odległości na zachód od obszaru węzłowego 30M Jura Krakowsko-Częstochowska o znaczeniu międzynarodowym. Na omawianym terenie możemy wyróżnić lokalny korytarz rzeczny, którego niewielki fragment znajduje się na południowo-zachodnich obrzeżach terenu opracowania (ciek bez nazwy – dopływ Trzebyczki).
- Na terenie objętym Zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zlokalizowane są i obejmuje ochroną w planie: obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków - krzyże i kapliczki przydrożne, obiekty militarne: część fortyfikacji z niemieckich z 1944 r. linia obrony b - 2.

Ustalenia zawarte w sporządzanej Zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmują wprowadzenie nieznacznych korekt granic bądź nieznacznych zmian przeznaczeń. Zmiany te najczęściej mają charakter przeniesienia funkcji terenu sąsiedniego, co skutkuje poszerzeniem obszarów o poszczególnych funkcjach. Zaznacza się, że nie są wprowadzane nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych.

Wszystkie zmiany zostały przedstawione w sposób czytelny na Rysunku prognozy oddziaływania na środowisko, który jest dołączony do niniejszego opracowania. Nie wprowadza się modyfikacji w charakterze obszarów (tzn. nie wprowadza się zmian w danej kategorii przeznaczenia terenu, bądź

zmiany te są nieznaczne i nie wpływają na funkcjonowanie obszaru objętego Zmianą planu), nazewnictwie obszarów, jak i oznaczeniach graficznych.

Odnosząc się do aktualnego użytkowania terenów zapisy Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowią częściową zmianę w zagospodarowaniu terenów.

Brak realizacji planowanej zmiany przeznaczenia terenu nie wpłynie na środowisko przyrodnicze. Tym samym brak realizacji ustaleń wynikających z opracowywanej Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie Osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa nie będzie skutkować pogorszeniem się kondycji środowiska przyrodniczego, w żadnym z jego elementów składowych.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko ma na celu ustalenie, jak zapisy Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogą wpływać negatywnie na środowisko. Zapisy przedstawione w prognozie mają na celu wykluczyć lub zminimalizować negatywny wpływ proponowanych zmian lub inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia zawarte w zapisach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie Osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa w granicach przedmiotowego terenu może być związana ze nieznacznym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze oraz nie wskazuje się tu problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Zmiana przeznaczenia terenu spowoduje ograniczenia zasobów przyrodniczych w stopniu umiarkowanym. Nowe przeznaczenie jest częściowo spójne z przeznaczeniem już występującym i stanowić będzie kontynuację dotychczasowych funkcji. Pogorszenie warunków środowiska przyrodniczego i jakości krajobrazu określa się zatem w stopniu umiarkowanym. Zmniejszeniu może ulec powierzchnia biologicznie czynna, szata roślinna zostanie wymieniona lub silnie zmodyfikowana, naturalny spływ powierzchniowy będzie odbywał się po nawierzchniach szczelnych, ponadto przewiduje się dodatkowe wytwarzanie odpadów.

Wprowadzanie pozaprzyrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i dostosowaniem / usunięciem porastającej jej roślinności. Lokalnie realizacja zamierzeń może być związana z koniecznością wycinki zieleni (drzew i krzewów). Wraz zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna zostanie częściowo wyparta na tereny przyległe. Występują tu jednak głównie gatunki zsynantropizowane, a zatem realizacja zamierzeń nie powinna stwarzać zagrożenia dla ogólnego stanu lokalnych populacji gatunków chronionych.

Celem ochrony środowiska z punktu widzenia Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie potencjalnego zagrożenia dla środowiska oraz określenie możliwości i intensywność ich występowania. Zapisy przedstawione w prognozie mają na celu wykluczyć lub zminimalizować negatywny wpływ proponowanych zmian lub inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Jak wynika z niniejszego opracowania, poziom oddziaływań ustaleń Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko szacuje się na poziomie nieznacznym. Wprowadzane ustalenia stanowią modyfikację w stosunku do aktualnego użytkowania terenu.

Biorąc pod uwagę stan środowiska na obszarze objętym opracowaniem najważniejszymi przedsięwzięciami ograniczającymi zagrożenia dla środowiska byłoby:

- wprowadzenie właściwych parametrów dotyczących nowej zabudowy,
- ustalenie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych,

- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów umożliwiającą ich recykling,
- ograniczanie niskiej emisji,
- korzystanie ze zorganizowanej, lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- bezwzględny zakaz odprowadzania ścieków komunalnych i gospodarczych do gleb, wód powierzchniowych, kanałów melioracyjnych,
- bezwzględny zakaz spalania śmieci,
- zapewnienie ochrony obszarom wartościowym przyrodniczo.

11 Źródła informacji

- Dane zebrane w czasie wizji terenowych;
- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., Wika S., 1995: Komentarz do Mapy Sozologicznej Polski w skali 1: 50000. Arkusz M-34-51-C (Siewierz). Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., 2003: Komentarz do Mapy Hydrograficznej Polski w skali 1: 50000. Arkusz M-34-51-C (Siewierz). Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., 2003: Komentarz do Mapy Hydrograficznej Polski w skali 1: 50000. Arkusz 34-51-D (Zawiercie). Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., Wika S., 1995: Komentarz do Mapy Sozologicznej Polski w skali 1: 50000. Arkusz 34-51-D (Zawiercie). Główny Geodeta Kraju, Warszawa.
- Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (<https://bdl.stat.gov.pl>).
- Caban J., Maksym P., Marczuk A., Drożdżel P., 2016: Wybrane zagadnienia zanieczyszczenia środowiska hałasem pochodzącym z pracy maszyn i urządzeń rolniczych. Autobusy: technika, eksploatacja, systemy transportowe. 17(12):55-58. Instytut Naukowo-Wydawniczy "SPATIUM". sp. z o.o.
- Celiński F., Czyłok A., 1994: Ogólna waloryzacja przyrodnicza Dąbrowy Górniczej. WNoZ UŚ., Sosnowiec (maszynopis).
- Celiński F., Wika S., Parusel J. B., 1997 (Red.): Czerwona lista zbiorowisk roślinnych Górnego Śląska. Raporty Opinie, 2: 38-68. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Cempulik P., Betleja J., Holeska K., 1994: Waloryzacja przyrodnicza Miasta Dąbrowa Górnicza. PTPP „pro Natura”, Bytom
- Centralna Baza Danych Geologicznych – wersja internetowa (www.baza.pgi.waw.pl).
- Czyłok A., Parusel J. B., Kuliński W. (Red.), 1996: Czerwona lista kręgowców Górnego Śląska. Raporty Opinie, 1: 43-58. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Czyłok A., Tyc A., Tyc A., Kulpiński K., 2007: Ogólna Waloryzacja przyrodnicza Dąbrowy Górniczej (Aktualizacja ogólnej waloryzacji przyrodniczej Dąbrowy Górniczej, wykonanej w 1994 roku zgodnie z umową nr NB-8/UM/94 z dnia 18 maja 1994 roku)
- Domaradzki K., Dobrzański A., Jezierska – Domaradzka A., 2013: Rośliny inwazyjne – występowanie, znaczenie i zagrożenie dla bioróżnorodności Post. Ochr. Roślin 53 (3): 613 – 620.
- Dyduch-Falniowska A., Kaźmierczakowa R., Makomaska-Juchiewicz M., Perzanowska-Sucharska J., Zając K., 1999: Ostoje przyrody w Polsce. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków, ss. 244.
- Gilewska S., 1972: Wyżyny Śląsko-Małopolskie. [W:] Geomorfologia Polski, t. I, Warszawa.
- Gilewska S., 1999, Rzeźba [w:] L. Starkel (red.), Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze, PWN, Warszawa, 243–288.
- Głowaciński Z., 2002: Vertebrata Kręgowce, s.: 13-22. W: Głowaciński Z. (Red.): Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków, ss. 155.
- Gradziński R., 1972: Przewodnik geologiczny po okolicach Krakowa. Wyd. Geol. Warszawa.
- Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny, Warszawa.
- Inspekcja Ochrony Środowiska, 2009: Siódma ocena jakości powietrza w województwie śląskim obejmująca 2008 rok. WIOS, Katowice.
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M., 2005 (2011): Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011).
- Jędrzejko K., 1997: Czerwona lista mchów Górnego Śląska. Raporty Opinie, 2: 18-37. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Kaźmierczakowa R., Zarzycki K., 2001: Polska czerwona księga roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. PAN, Instytut Botaniki im. W. Szafera, Instytut Ochrony Przyrody, Kraków, ss. 664.

- Klimaszewski M., 1972: Podział geomorfologiczny Polski Południowej, [w:] Klimaszewski M. (red.) Geomorfologia Polski t. I. Polska Południowa. Góry i wyżyny. PWN, Warszawa.
- Klimek K., 1966: Deglacjacja północnej części Wyżyny Śląskiej w okresie zlodowacenia środkowopolskiego. Prace Geograficzne IG PAN, 53, Warszawa.
- Kondracki J., 1978: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa.
- Kondracki J., 1994: Regiony fizycznogeograficzne Polski. PWN, Warszawa.
- Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski, PWN, Warszawa.
- Kondracki J., 2002: Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa.
- Kowalczyk A., Wojtał G., Miotliński K., 2004: Ocena możliwości ujęcia wód podziemnych w Ujejscy przy zachowaniu poboru wody spełniającej obowiązujące przepisy w zakresie jakości wód do spożycia. Sosnowiec (maszynopis).
- Kraak, M. J., Ormeling F., 1998: Kartografia. Wizualizacja danych przestrzennych., Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.
- Kropka J., Rubin H., 1989: Czwartorzędowe zbiorniki wód podziemnych regionu górnośląskiego i problemy ich ochrony. W: Materiały Konf. Problemy Nauk. Inst. Geotechn. Polit. Wrocławskiej, Nr 58.
- Książkiewicz M., Samsonowicz J., Rühle E., 1965: Zarys geologii Polski. Warszawa.
- Liro A. (red.), 1995: Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska. Fundacja IUCN Poland, Warszawa, ss. 205.
- Liro A. (red.), 1998: Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska. Fundacja IUCN Poland, Warszawa, ss. 273.
- Mapa Geologiczna Szczegółowa Polski, 1:50 000, ark. 911 Wojkowice, z objaśnieniami.
- Mapa Geologiczna Szczegółowa Polski, 1:50 000, ark. 912 Zawiercie, z objaśnieniami.
- Mapa geologiczno-gospodarcza Polski, 1:50 000, ark. 911 Wojkowice, PIG-MOŚZNiL.
- Mapa geologiczno-gospodarcza Polski, 1:50 000, ark. 912 Zawiercie, PIG-MOŚZNiL, Warszawa, 1997.
- Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony, w/g podziału A. S. Kleczkowskiego, Kraków 1990 r.
- Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1: 50000. Arkusz 34-51-C (Siewierz). Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 2003.
- Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1: 50000. Arkusz 34-51-D (Zawiercie). Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1998.
- Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1:500000. (Red. A. Kleczkowski) Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej AGH. Kraków, 1990.
- Mapa Sozologiczna Polski w skali 1: 50000. Arkusz 34-51-D (Zawiercie). Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1996.
- Mapa Sozologiczna Polski w skali 1: 50000. M-34-51-C (Siewierz). Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1995.
- Mapa topograficzna Polski w skali 1: 10000. Arkusz M-34-51-C-d-2. Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1998.
- Mapa topograficzna Polski w skali 1: 10000. Arkusz M-34-51-D-c-1. Główny Geodeta Kraju, Warszawa, 1998.
- Matuszkiewicz W. (red.), 1995: Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1:300000. Arkusz 8: Wzniesienia Południowomazowieckie i Wyżyna Środkowomazowiecka. Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa.
- Matuszkiewicz W., 2001: Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, ss. 537.
- Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl).
- Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl).
- Meteorologia i hydrologia a zmiany klimatu, IMGW i Polskie Towarzystwo Geofizyczne, Warszawa, 2009 r.
- Mikołajków J., Sadurski A. (red.), 2017: Informator PSH Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce. PIG. PIB. Warszawa.
- Nawara Z., 2006: Flora Polski. Rośliny łąkowe. Oficyna wydawnicza MULTICO, Warszawa.
- Odum E. P., 1977: Podstawy ekologii. PWRiL, Warszawa, ss. 678.

- Parusel J. B., 1997: Struktury ekologiczne Górnego Śląska. Biuletyn Podyplomowego Studium Planowania Przestrzennego i Urbanistyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach, 9-11: 30-33.
- Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.
- Parusel J. B., Wika S., Bula R. (Red.), 1996: Czerwona lista roślin naczyniowych Górnego Śląska. Raporty Opinie, 1: 8-42. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Piękoś-Mirkowa H., Mirek Z., 2006: Flora Polski. Rośliny chronione. Oficyna wydawnicza Mulico, Warszawa.
- Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla miasta Dąbrowa Górnicza. CITEC, Dąbrowa Górnicza 2004.
- Pucek Z., Raczynski J., 1983: Atlas rozmieszczenia ssaków w Polsce. PWN, Warszawa, ss. 188 + 183 (mapy).
- Raport o stanie lasu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach za 2002 rok. Instytut Badawczy Leśnictwa, Zakład Gospodarki Leśnej Rejonów Przemysłowych w Katowicach. Katowice, listopad 2001, ss. 41.
- Raport o stanie środowiska w województwie śląskim w 2012 roku, WIOŚ, Katowice, 2010.
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach – bieżące informacje gospodarcze.
- Richling A., Solon J., 1996: Ekologia krajobrazu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, wyd. II, ss. 319.
- Rózkowski A., Chmura A., 1996: Mapa dynamiki zwykłych wód podziemnych GZW i jego obrzeżenia, PIG Warszawa.
- Rózkowski A., Chmura A., Siemiński A., 1997: Użytkowe wody podziemne GZW i jego obrzeżenia. Prace PIG, CLIX.
- Serafiński W., Michalik-Kucharz A., Strzelec M., 2001: Czerwona lista mięczaków słodkowodnych (Gastropoda i Bivalvia) Górnego Śląska. Raporty Opinie, 5: 37-49.
- Sprawozdanie z pracy: Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego rtęcią, z uwzględnieniem jej fizycznej i chemicznej specjacji w świetle Dyrektywy 2004/107/WE”. Instytut metali nieżelaznych w konsorcjum z IGŚ PPAN, Katowice, 2009.
- Stan środowiska w województwie śląskim (raporty 1999-2008). Biblioteka Monitoringu Środowiska, Katowice 2000-2009.
- Starega W., Majkus Z., Misztal A., 2001: Czerwona lista pajaków (Araneae) Górnego Śląska. Raporty Opinie, 5: 8-36. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Sudnik Wójcikowska B., 2011: Flora Polski. Rośliny synantropijne. Atlas roślinności lasów. Oficyna wydawnicza MULTICO, Warszawa.
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000.
- Szponar A., 2003: Fizjografia urbanistyczna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Tokarska – Guzik B., Dajdok Z., Zajac M., Urbisz A., Danielewicz W., 2011: Identyfikacja i kategoryzacja roślin obcego pochodzenia jako podstawia działań praktycznych. W: Kacki Z., Stefańska – Krzaczek E. (red.), Synantropizacja w dobie zmian różnorodności biologicznej. Acta Botanica Silesiaca 6: 23-53.
- Tomiałojć L., 1990: Ptaki Polski. PWN, Warszawa, wyd. II, ss. 462.
- Tomiałojć L., Stawarczyk T., 2003: Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „pro Natura”, Wrocław. T. I/II, ss. 870.
- Tyczyńska M., 1957: Klimat Polski w okresie trzeciorzędowym i czwartorzędowym. Czasopismo Geograficzne, 18, Wrocław.
- Warunki ekofizjograficzne miasta Dąbrowa Górnicza. PU „Geograf”, Dąbrowa Górnicza, 2003.
- Witkowska-Żuk L., 2008: Flora Polski. Atlas roślinności lasów. Oficyna wydawnicza MULTICO, Warszawa.
- Wysocki Cz., Sikorski P., 2009: Fitosocjologia stosowana w ochronie i kształtowaniu krajobrazu. Wydawnictwo SGGW, Warszawa.
- Wyżolik B., 1999: Okresowe badania skażenia gleb i roślin na terenie gminy Dąbrowa Górnicza ze szczególnym uwzględnieniem strefy ochronnej huty Katowice i ZK „Przyjaźń”. PAN IPIŚ Zabrze (maszynopis).
- Zaręczyński S., 1894: Mapa geologiczna okolic Krakowa i Chrzanowa. Wznawienie 1953. Warszawa.
- <http://beta.btsearch.pl>;

- <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh>;
- <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>;
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS>;
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>;
- <http://mapa.katowice.lasy.gov.pl/>;
- <http://mapa.plk-sa.pl>;
- <http://mjwp.gios.gov.pl/>;
- <https://www.meteoblue.com/pl/>;
- www.stat.gov.pl;
- www.katowice.pios.gov.pl;
- www.katowice.rdos.gov.pl;
- www.pig.gov.pl;
- www.rzgw.gliwice.pl;
- www.wkz.katowice.pl.

Załącznik 1. Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 27 listopada 2020 r. (znak pisma WOOŚ.411.167.2020.MM)

Dokument elektroniczny

<https://sod-mdabrgorn.sekap.pl/repository/1/1147565/Odpowied...>

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach
40-127 Katowice
pl. Grunwaldzki 8-10

Katowice, 2020-11-27

INFORMACJA

Pismo

Odpowiedź na wniosek z 22 października 2020 r. (wpływ: 4 listopada 2020 r.), znak: WUA.6721.8.2020.AK w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa

Załączniki:

1. Zakres prognozy dla zmiany mpzp osiedle Młodych Hutników i Wygięłzów.pdf

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2020-11-27T09:04:38.971Z

Podpis elektroniczny

Podpis elektroniczny zweryfikowany
w dniu 27-11-2020
Wynik weryfikacji: Podpis prawdziwy
PODIINSPEKTOR
Barbara Litocka

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

WOOŚ.411.167.2020.MM

Katowice, 27 listopada 2020

**Prezydent Miasta Dąbrowa
Górnica
ul. Graniczna 21
41-300 Dąbrowa Górnica**

Odpowiadając na wniosek z 22 października 2020 r. (wpływ: 4 listopada 2020 r.), znak: WUA.6721.8.2020.AK w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnica dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa – na podstawie art. 53, art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U z 2020 r., poz. 283 ze zm.)

u z g a d n i a m

stanowisko w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzanej do projektu zmiany ww. planu.

Prognoza oddziaływania na środowisko powinna obejmować wszystkie elementy, o których mowa w art. 51 ust. 2 (z uwzględnieniem wymagań zawartych w art. 52 ust. 1, ust. 2) ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Wszystkie elementy art. 51 ust. 2 przywołanej ustawy powinny być przeanalizowane i ocenione w stopniu oraz w zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem oraz proponowanych rozwiązań planistycznych, stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny.

W szczególności prognoza powinna analizować, oceniać i uwzględniać:

- możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem zmiany dotychczasowych kierunków zagospodarowania przedmiotowego terenu;
- oddziaływanie na lokalne ostoje przyrody istotne dla zachowania różnorodności biologicznej, w tym na: tereny leśne, płaty roślinności nieleśnej, zadrzewienia śródpolne;
- wpływ planowanego przeznaczenia terenów na obszary sąsiednie;
- propozycje dotyczące minimalizowania i ograniczenia przewidywanych skutków realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze i krajobraz.

Wyniki analiz i ocen należy przedstawić zarówno w formie opisowej, jak i graficznej, obejmującej tereny planowanych zamierzeń oraz tereny pozostające w zasięgu oddziaływania.

Ponadto prognoza oddziaływania na środowisko winna dostarczać informacji o występowaniu lub jego braku, chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz siedlisk objętych ochroną, występujących na obszarze objętym zmianą ww. planu lub w jego bliskim sąsiedztwie, ich szacunkowej liczebności, rozmieszczeniu, stanie ochrony, a także analizę zagrożeń dla populacji tych gatunków, a w przypadku negatywnego oddziaływania propozycję jego ograniczenia.

p.o. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Katowicach
Mirosława Mierczyk-Sawicka
podpisano elektronicznie

Kopia:
WOOS-a/a

**Załącznik 2 Pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej
z dnia 26 listopada 2020 r. (znak pisma NS/ZNS/522.440.6649.13/2020)**

Wnio. 6721.8.2020 AK 2-cc H.P. J. Kędrale

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W DĄBROWIE GÓRNICZEJ
ul. 12. Listopada 58 Będzin

Adres do korespondencji: 42-500 Będzin, ul. Kościuszki 58
Tel. (32) 267-36-57; (32) 360-27-90; (32) 360-27-48 Tel. / Fax. (32) 267-36-57
e-mail: psse.dabrowagornicza@pis.gov.pl

URZĄD MIEJSKI
W DĄBROWIE GÓRNICZEJ
Wydane dnia 01-12-2020
SEKRETARIAT PRZYZYSCA MIASTA
L. dz. 8065

URZĄD MIEJSKI W DĄBROWIE GÓRNICZEJ
WYDZIAŁ OBSŁUGI URZĘDU
KANCELARIA GŁÓWNA
Wydane dnia 01-12-2020

Dąbrowa Górnicza, dnia 26.11.2020 r.

NS/ZNS/522.440.6649.13 /2020

OPINIA SANITARNA

WUA 6721.8.2020 AK

79728

URZĄD MIEJSKI
W Dąbrowie Górniczej
Wydane dnia 01-12-2020
SEKRETARIAT III ZASTĘPCY
PREZYDENTA MIASTA
L. dz. 156

Na podstawie art. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 14.03.1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U z 2019 r., poz. 59 z późn.zm.) oraz art. 51 ust. 2, art. 52 ust. 1, art. 53, art. 58 ust. 1, pkt 3 Ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej
po rozpatrzeniu wniosku Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej
41-300 Dąbrowa Górnicza, ul. Graniczna 21
WUA.6721.8.2020.AK

o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokumentu – zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa”

opiniuje

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokumentu – zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa” stosownie do art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.), ponadto w prognozie oddziaływania na środowisko ww. dokumentu zaleca się analizę wpływu wzajemnego oddziaływania między poszczególnymi terenami

UZASADNIENIE

Prezydent Miasta Dąbrowy Górniczej pismem z dnia 22.10.2020 r. (data wpływu 02.11.2020 r.) WUA.6721.8.2020.AK zwrócił się do tutejszego organu o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokumentu –

Strona 1 z 2

- zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygięłzowa”.

Zakres zmiany planu miejscowego obejmuje:

- tereny dróg wewnętrznych,
- wprowadzenie zmian w ustaleniach tekstowych dotyczących modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,
- wprowadzenie przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia w ramach budowy gazociągu Hermanowice – Strachocina-Pogórska Wola-Tworzeń –Tworóg-Odolanów.

Uzgodniono zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko stosownie do art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.).

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej

Marzanna Kuc

Otrzymują:

- (1) Prezydent Miasta Dąbrowy Górniczej
41-300 Dąbrowa Górnicza, ul. Graniczna 21

Do wiadomości:

I. a/a NS/ZNS

Katowice, 27.09.2021 r.

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymogi, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

dr Kinga Mazurek-Matuszewska

dr Kinga Mazurek-Matuszewska

NAUKI ŚCIŚLE I PRZYRODNICZE
NAUKI O ZIEMI I ŚRODOWISKU